

جهان صنعت

شنبه ۶ تیر ۱۴۰۵ ■ ۱۲ محرم ۱۴۴۸ ■ ۲۷ ژوئن ۲۰۲۶

سال بیست و سوم ■ شماره ۶۱۱۱ ■ صفحه ۸ ■ قیمت ۲۰۰۰ تومان

«جهان صنعت» آزادسازی ۱۲ میلیارد دلار و معافیت موقت فروش نفت را بررسی می کند

فرصت یا فریب

«جهان صنعت» از پیام‌های حضور وزیر نفت در اجلاس انرژی بریکس گزارش می‌دهد

بازگشت ایران به میز انرژی آسیا

مسعود پزشکیان در پیامی بهمناسبت فرارسیدن مراسم عاشورا:

نه ظلم کنیم، نه مقابل ظلم سکوت کنیم

رییس‌جمهور با اشاره به درس‌های عاشورا با بیان اینکه «می‌شود جان را داد اما آزادی را نه» تأکید کرد که «باید در برابر ظلم، وسوسه قدرت و منفعت‌طلبی بایستیم». مسعود پزشکیان در ادامه این پیام تویتری خاطر نشان کرد که «مام‌حسین(ع) به ما آموخت در برابر ظلم، وسوسه قدرت و منفعت‌طلبی بایستیم». او با بیان اینکه «می‌شود جان را داد اما آزادی را نه» تأکید کرد: «می‌توان تنها ماند اما حقیقت را رها نکرد». پزشکیان در پایان تصریح کرد: «نه ظلم کنیم، نه ظلم بپذیریم و نه مقابلش سکوت کنیم.»

۲

سرمقاله

سلاحی به‌نام تنگه هرمز

نادر کریمی جونی

به‌نظر می‌رسد جمهوری اسلامی ایران وارد شدن کوچک‌ترین خدشه به حاکمیت خود در خلیج فارس و آبراه تنگه‌هرمز را تحمل نمی‌کند. پنجشنبه گذشته و هنگامی که IMO سازمان بین‌المللی دریانوردی مسیر جدیدی برای عبور شناورهای مستقر در تنگه‌هرمز تعیین کرد و برخی شناورها درصدد بودند که از مسیر پیشنهادی این سازمان تابع سازمان ملل متحد عبور کنند نظامیان ایران در خلیج فارس و مشخصاً سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، به‌تندی واکنش نشان دادند و از کشتی‌هایی که در حال نزدیک شدن به تنگه هرمز بودند و می‌خواستند از مسیر جدید عبور کنند، درخواست کردند که به موقعیت خود بازگردند و برای عبور از تنگه هرمز فقط و حتماً از ایران اجازه گرفته و از مسیری که سپاه پاسداران تعیین و توصیه می‌کند عبور کنند. بعد از این هشدار، چهار سوپر تانکر نفتکش که به تنگه هرمز نزدیک شده بودند به جای خود بازگشتند.

ادامه در همین صفحه

تقدروژ

نفت ایران، آمریکا و چین

محمدصادق جنان‌صفت

پنهان کردن و انکار وابستگی دولت و حکومت ایران به درآمد حاصل از صادرات نفت از سوی هیچ مقام اقتصادی یا سیاسی شدنی نیست. این حقیقت را شهروندان عادی نیز می‌دانند و نبود و کمبود درآمد ارزی نفتی را با نرخ کتشنده می‌فهمند. به‌همین دلیل است که آمریکایی‌ها با محاصره دریایی علاوه‌بر تحریم‌های سخت و سخت‌پیشین، نهاد حاکمیت در جمهوری اسلامی را با فشار قابل‌اعتنا روبه‌رو کردند. نتیجه این فشار یکی از دلایل اصلی جمهوری اسلامی برای مذاکره و امضای تفاهم با آمریکا بود و هست. روی پرده بازی آمریکا پس از امضای تفاهم با جمهوری اسلامی این است که امتیاز مهمی داده باشد تا منتقلان سازگاری را در ایران از تندروی بازدارند و دست دولت را پر نشان دهند.

ادامه در همین صفحه

اثر بومرنگی پرتابه‌های ناشناس!

تنها یک‌هفته از مهلت ۶۰روزه مذاکرات ایران و آمریکا که دربی امضای یادداشت تفاهم پایان جنگ با میانجیگری پاکستانی‌ها و قطری‌ها گذشته اما در این مدت کوتاه روزی نبوده که شاهد اقدام‌ها یا موضع‌هایی از سوی بازیگران اصلی و فرعی این تحولات باشیم که اگر متعاقباً ریزنی‌ها و تلاش‌های دیپلماتیک دوچندان به‌کار نمی‌افتاد هیچ بعید نبود ...

کامی نو در دیپلماسی اقتصادی

اجلاس مجمع تجاری شانگهای در پایتخت قرقیزستان افتتاح شد و قدیر قیافه، نایب‌رییس اتاق ایران به‌نماینده‌گی از بخش خصوصی کشور در این اجلاس حاضر شد. سیدحامد عسگری، معاون امور بین‌الملل اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران قیافه را در این سفر همراهی کرد. نایب‌رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران ...

دوراهی درمان یا نان شب

نسخه‌ها یکی پس از دیگری روی پیشخوان داروخانه قرار می‌گیرند اما برخی داروها موجود نیستند و برخی دیگر با قیمت‌هایی عرضه می‌شوند که بسیاری از بیماران را با شوک مواجه می‌کنند. طی ماه‌های اخیر گرانی و کمبود دارو به یکی از مهم‌ترین سوزهای رسانه‌ها و محور گلابه بسیاری از بیماران تبدیل شده است. هم‌زمان شماری از مسوولان حوزه سلامت نیز اذعان کردند که جنگ اخیر مشکلات بازار دارو را تشدید کرده است.

پرسش‌روز

پرسش از همتی درباره ۲میلیارد دلار

یکم - از روزی که مذاکره جمهوری اسلامی و آمریکا جدی شد و از بیم و هراس به امید رسید یک مساله بیشتر از هرچیز دیگر در صدر خبرها قرار گرفت. آن خبرها درباره آزادسازی منابع ارزی مردم ایران در کشورهای گوناگون بود که چقدر است؟ بیشتر آن در کدام کشور است؟

ادامه در همین صفحه

یادداشت

تفاوت «دلار خبر» با «دلار کارخانه»

مهررداد آلان - ما فقط یکبار می‌توانیم نفت را در دل زمین بیرون بیاوریم اما می‌توانیم سال‌ها از آن ظرفیت تولید، فناوری و ثروت بسازیم. این روزها خبرهای امیدوارکننده‌ای درباره افزایش دسترسی ایران به‌منابع ارزی و تزریق ارز به اقتصاد منتشر می‌شود؛ خبرهایی که می‌تواند بر بازار، انتظارات اقتصادی و فضای عمومی کشور اثر بگذارد.

ادامه‌سرمقاله

سلاحی به‌نام تنگه هرمز

البته اگرچه هیچ‌کس مسوولیت وقوع حادثه در خلیج فارس را برعهده نگرفته اما دیروز یک شناور با پرچم سنگاپور در منطقه جنوبی خلیج فارس و از مسیری که به سواحل عمان نزدیک‌تر است عبور می‌کرد، هدف یک پهپاد انتحاری قرار گرفت و آسیب دید. برخی ناظران و تحلیلگران درباره این حمله ابراز عقیده می‌کنند که حتماً جمهوری اسلامی ایران در پشت این حمله قرار داشته و اجرای آن را هدایت کرده است. البته برخی معتقدند که این حمله توسط خود نیروهای سپاه و ایران انجام و اجرا شده است.

با این حال ایالات‌متحده و همکارانش در خلیج فارس به‌سختی تلاش می‌کنند تا نه‌فقط موضوع گرفتن عوارض تردد از یا به خلیج فارس را ناممکن کنند بلکه حاکمیت حقوقی و جغرافیایی ایران بر پهنه خلیج فارس و تنگه هرمز را به چالش

ادامه‌پرسش‌روز

پرسش از همتی درباره ۲میلیارد دلار

چقدر شتاب داری؟ بله. شتاب دارم چون نوشتی مهم‌ترین خبر بوده است.

دوم - واقعیت این است که منابع ارزی بلوکه‌شده مردم ایران

ادامه‌تقدروژ

نفت ایران، آمریکا و چین

آیا این همه داستان است؟ به‌نظر می‌رسد برنامهریزان راهبردی در آمریکا چند حرکت بعد را در این شرط‌نچ دیده و با توجه به آنها برای آزادسازی صادرات نفت دست به مهره شتاند. مقام‌های نفتی و سیاسی ایران نیز امیدوارند بتوانند با کشورهای مثل هند، کره‌جنوبی و ژاپن که خریداران بزرگ نفت ایران پیش از تحریم‌ها بوده‌اند برای صادرات دوباره به نتیجه برسند. این کشورها نیز برای اینکه ایران در مسیر آشتی با آمریکا لب‌نقدم بماند و نیز برای تنوع‌بخشی به واردات نفت با ایران به توافق برسند، در این صورت جمهوری اسلامی باید از صادرات نفت ارزان به چین خودداری کند و نیز از چین بخواهد که در پرداخت واردات نفت از جمهوری اسلامی از دلار استفاده

از نگاه یک صنعتگر اما سوال اصلی چیز دیگری است که بن از قرار است کجا هزینه شود و چه چیزی برای کشور بسازد؟ ارز کشور منبعی محدود و حاصل فروش سرمایه‌های ملی است. اگر این منابع صرف واردات ماشین‌آلات، فناوری، مواد اولیه، توسعه خطوط تولید و افزایش بهره‌وری نشود، پس قرار است صرف چه امری شود؟ برای کارخانه ارز فقط یک عدد روی تابلو یا یک خبر اقتصادی نیست بلکه تفاوت میان توقف و ادامه تولید است. همه ما روزهایی را به‌خاطر داریم که یک خط تولید، برای چند صد هزار پوروز مواد اولیه یا ماشین‌آلات، در آستانه توقف قرار گرفت؛ در همان

روزهایی که از تخصیص میلیاردها دلار ارز سخن گفته می‌شد. اینجاست که تفاوت دلار خبر با دلار کارخانه تفاوت خود را به آشکارا نشان می‌دهد: «دلار خبر» بازار را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد و «دلار کارخانه» ظرفیت تولید ایجاد می‌کند. ارزی که وارد کارخانه می‌شود فقط هزینه نمی‌شود بلکه به ماشین‌آلات، فناوری، دانش فنی، اشتغال، کیفیت، بهره‌وری و صادرات تبدیل می‌شود و از طریق ارزش‌افزوده‌ای که ایجاد می‌کند بارها به اقتصاد کشور بازمی‌گردد.

در مقابل، ارزی که صرف مصارف کوتاه‌مدت شود و ظرفیت

جدیدی برای تولید ایجاد نکند، هرچند ممکن است نیاز امروز را برطرف کند اما توان تولید ثروت برای فردا را افزایش نمی‌دهد. به همین دلیل موفقیت سیاست ارزی را نباید تنها با میزان ارز تخصیص‌یافته سنجید بلکه باید دید این منابع چه میزان ماشین‌آلات جدید، فناوری، ظرفیت تولید، اشتغال، صادرات و ارزش افزوده برای کشور ایجاد کرده‌اند.

پرسش درست اقتصادی این نیست که «چقدر ارز تخصیص یافت» بلکه پرسش درست این است که «این ارز چه چیزی برای ایران ساخت؟»

حفظ، تثبیت و پایداری حاکمیت خود بر خلیج فارس حاضر است ریسک‌های زیادی را تجربه و تحمل کند و مقاومت زیادی به خرج دهد. در واقع ایران می‌داند که مهم‌ترین کارت همیشه برنده‌اش در منازعه با ایالات‌متحده و اسرائیل، همین اعمال حاکمیت بر خلیج فارس است و اگر این کارت برنده را از دست بدهد آنگاه حتماً اقدام مهم، تأثیرگذار و تعیین‌کننده‌ای نمی‌تواند در مقابل بزرگ‌ترین قدرت سیاسی - نظامی جهان، ایالات‌متحده آمریکا، انجام دهد.

روشن است که ایالات‌متحده، اعراب خلیج فارس‌نشین و در مرحله پایین‌تر در مواضع خود، حمله‌ای به حاکمیت ایران بر این منطقه دریایی انجام نمی‌دهند و آن را به چالش نمی‌گیرند بلکه از نقطه‌ای شروع می‌کنند که نزد افکار عمومی وجاهت دارد و مقبول است چنانکه هم اعراب و هم غرب از انجام تردد امن و پایدار از تنگه هرمز و خلیج فارس دفاع و آن را به‌دیگران توصیه کرده‌اند. در این‌گونه گزاره پایداری امنیت به آن معنی است که هیچ‌کس و

در این میان اگرچه عمان برای دریافت عوارض از تنگه هرمز

تبدیل ارز به ماشین‌آلات تولید و فناوری در واقع تبدیل یک دارایی زیرزمینی به یک دارایی مولد روی زمین است. شاید تفاوت واقعی دلار خبر با دلار کارخانه نیز همین باشد؛ یکی درباره اعداد سخن می‌گوید و دیگری درباره ساختن ظرفیتی که می‌تواند سال‌ها برای اقتصاد کشور ارزش خلق کند. نفت روزی تمام می‌شود اما اگر به کارخانه، فناوری و صنعت تبدیل شود، همان نفت می‌تواند دهه‌ها بعد نیز ثروت تولید کند.

عضو هیات‌مدیره انجمن قطعه‌سازان استان تهران

بی‌تعمیر نیست اما کوچک‌ترین همراهی در این باره با ایران، از سوی عمان تحمل نمی‌شود و نه فقط ترامپ که رویبوی بیت هگست وزرای خارجه و جنگ آمریکا نیز به عمان هشدار دادند که کوچک‌ترین همراهی با ایران برای مدیریت یا دریافت عوارض تنگه هرمز به‌سختی مجازات خواهد شد و حتی می‌تواند عمان را به ورطه نابودی بکشاند؛ امری که به‌وضوح از سوی مقامات مسقط جدی گرفته شد و آنان اعلام کردند که برنامه‌ای برای حمایت یا همراهی با ایران ندارند.

در مجموع گمان می‌رود یکی از چالش‌ها پیش‌روی ایران در مواجهه با همسایگان و ایالات‌متحده، موضوع تنگه‌هرمز و خلیج فارس خواهد بود. این موضوع با حساسیت‌ها و تنش‌های منطقه‌ای در خلیج فارس و تنگه‌هرمز بر وضعیت و شرایط اقتصاد و تجارت جهانی واقف شده‌اند و نمی‌خواهند این قدرت به‌عنوان سلاح از سوی ایران و تهران به کار گرفته شود.

حقیقت این است که بازمهم خبررسانی در این‌باره منتشر نشده و مردم نمی‌دانند اصلاً دلاری آزاد و به حساب ایران ریخته شده و آیا این دلارها را می‌توان به فعالیت‌های گوناگون تخصیص داد؟ پنجم - عبدالناصر همتی، رییس بانک مرکزی گفته است ۲میلیارد دلار ارزی که به صنعت تخصیص داده خواهد شد از

گفته می‌شود در قدم اول از حبس بیرون می‌آید. سوم - اما نگفتی که بیشترین مبلغ ارزی زندانی‌شده در کدام کشور است؟ گفته می‌شود چین بیشترین منابع ارزی ایران را با عنوان‌های گوناگون در بانک‌های خودش نگه داشته است. چهارم - خب، حالا از این دلارها، دلاری آزاد شده است؟

آگهی استخدام

شرکت سرمایه‌گذاری صنایع شیمیایی ایران (سپامی عام) به منظور تأمین بخشی از نیروی انسانی مورد نیاز خویش، در نظر دارد از میان دانش‌آموختگان واجد شرایط مرد، از طریق برگزاری آزمون علمی، ارزیابی و مصاحبه تخصصی و سنجش سلامت (طب کار)، در چارچوب مقررات قانون کار و تأمین اجتماعی، اقدام به جذب و استخدام نیرو نماید. فرآیند جذب از طریق شرکت نابعه «بازرگانی و خدمات بندری ایران» و بر اساس ظرفیت‌های پیش‌بینی‌شده در جدول ذیل، اجرایی خواهد گردید. لذا از کلیه متقاضیان حاضر شرایط دعوت به عمل می‌آید جهت آگاهی از شرایط عمومی و اختصاصی، مدارک لازم، مفاد آزمون و جزئیات زمان و مکان برگزاری، از تاریخ ۲ تیرماه ۱۴۰۵ لغایت ۱۳ تیرماه ۱۴۰۵، به درگاه اطلاع‌رسانی و سامانه آزمون دانشگاه صنعتی اصفهان به نشانی azmoon.iut.ac.ir مراجعه نموده و نسبت به مطالعه دقیق اطلاعیه و ثبت‌نام اقدام نمایند.

ردیف	عنوان شغلی	تعداد	جنسیت	مقطع تحصیلی	رشته تحصیلی
۱	کارور (ابزار نو)	۸	مرد	کاردانی	صنایع شیمیایی
				کارشناسی	مهندسی شیمی کلیه گرایش‌ها (بجز پلیمر - صنایع غذایی و هسته‌ای)
۲	فروزز (تکنسین) نیروگاه	۱	مرد	کاردانی	برق (کلیه گرایش‌ها)
				کارشناسی	کاردانی حرفه‌ای امداد و نجات شهری
				کارشناسی	کاردانی حرفه‌ای حفاظت و پیشگیری از حریق و حوادث
				کارشناسی	کارشناس حرفه‌ای مدیریت عملیات امداد و نجات
۴	فروزز (تکنسین) ابزار دقیق	۲	مرد	دیپلم / کاردانی	الکترونیک و ابزار دقیق

روابط عمومی و امور بین‌الملل شرکت سرمایه‌گذاری صنایع شیمیایی ایران

جهان صنعت

سازمان آگهی‌ها
روزنامه جهان صنعت

۸۸۹۱۷۴۶-۷
۰۹۱۳۸۹۶۶۰۰۰

www.jahanesanat.ir

کرده و در تحویل دلارها تأخیر نداشته باشد. این وضعیت تازه مورد نظر جمهوری اسلامی حق مردم ایران است که می‌خواهند منابع و ثروت طبیعی خود را به‌صورت عادی صادر کنند و صادرات نفت با انواع کالا‌های چینی به‌ویژه اتومبیل، موتورسیکلت و تلویزیون و دیگر لوازم‌خانگی که خیابان‌ها و خانه‌های ایرانیان را تسخیر کرده‌اند به فوریت کنار گذاشته شود. آمریکایی‌ها با آزادسازی صادرات نفت ایران می‌خواهند زندگی عادی اقتصاد نفت به ایران بازگردد و ایران از انحصار خرید چندساله راتی چین رها شود. این کار می‌تواند مناسبات ایران و چین را مخوش کند. چینی‌ها انتظار دارند جمهوری اسلامی به‌یاس متلا کمک به صادرات نفت در سال‌های تحریم و با توجه به ناآیدار بودن احتمالی جمهوری اسلامی با آمریکا روندهای پیشین و امروز

«جهان صنعت» با اشاره به تشدید مجدد تنش در تنگه هرمز دری میسرگشایی عمان هشدار داد

اثر بومرنگی پرتابه‌های ناشناس!

حتی ممکن است در گذر زمان کشورهای منطقه و جهان را به سمت مسیرها و راهکارهایی سوق دهد تا مگر بتوانند نیازشان به این تنگه کلیدی را به حداقل برسانند؛ هشداری که البته دست کم تا زمانی که نیروهای مسلح آمریکا و اسرائیل هر روز در حال شله‌ورتر کردن آتش جنگ بودند نه انتظار می‌رفت مورد توجه قرار گیرد و نه حتی معقول بود که در آن مقطع مسسولان امنیتی از این زاویه غیرامنیتی به تنگه هرمز نگاه کنند با این همه اما اکنون که به‌بهر تفسیر هم شمله‌های جنگ دست کم به‌طور موقت فرونشسته و ایران و آمریکا با امضای یک یادداشت تفاهم مذاکراتی را آغاز کردند تا ظرفیت یک بازه زمانی ۶-روزه به‌سوی ترک تخصص و حتی بهبود و عادی‌سازی روابط اقتصادی و سیاسی گام بردارند به‌نظر می‌رسد که دیگر باید آن هشدارها را جدی گرفت و کم کم به‌آنها نیز توجه کرد؛ نکته‌ای که از قضا احمد زیدآبادی، روزنامه‌نگار و تحلیلگر سیاسی نیز همین دیروز و در پی تحولات یکی‌دورروز گذشته در تنگه هرمز و تشدید مجدد تنش در این آبراه راهبردی به‌آن اشاره کرده و نسبت به

از طریق حساب کاربری شخصی خود در شبکه اجتماعی ایکس منتشر کرد با تاکید بر اینکه ثبات امروز اعراب حاشیه خلیج فارس مدیون مدیریت قرن‌واره ایران بر شاهرگ تنگه هرمز بوده و غرب جز وحشی‌گری و غارت، دستاوردی برای منطقه نداشته، نوشت: حاشیه‌نشینان و اطفال سیاسی منطقه به‌بیانه‌های سفارشی دلخوش ندارند و بدانند حیات شما ریزه‌خواری از این سرفه است. این دیپلمات ارشد جمهوری اسلامی در ادامه توییت تندتویز خود نیز از ابزارهای آنها را بی‌اثر و چه بسا به‌ضد خود تبدیل می‌کند، نسبت به اصرار برای استفاده از تنگه‌هرمز به‌عنوان آبراه رویابوایی با آمریکا ابراز نگرانی کرد و نوشت: من نگران برخی اصرارها بر تحمیل باری بر تنگه‌هرمز به‌عنوان وسیله‌ای در رویابوایی با آمریکا هستم که خارج از ظرفیت تنگه است.

■ هشدار جدی درباره نوع مدیریت تنگه هرمز

در شرایطی که اما تقریباً از همان آغاز حملات آمریکا و اسرائیل به‌خاک ایران و درگرفت جنگی تمام‌عیار که دست کم تا حدود ۴۰روز بعد نیز بی‌وقفه ادامه یافت و هم‌اکنون نیز باوجودامضای یادداشت تفاهمی برای انجام مذاکراتی در یک مهلت ۶-روزه جهت دستیابی تهران و واشنگتن به‌توافق که این تنش‌های گاه‌وبی‌گاه میان ایران و آمریکا را یک بار برای همیشه مرتفع و ثبات و آرامش را بر روابط تهران و واشنگتن حاکم کند برخی ناظران نسبت به استفاده و تاکید بیش‌ازحد از حربه راهبردی تنگه‌هرمز از سوی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی هشدار داده و گفتند که ایران باید از این موقعیت ژئوپلیتیک به‌عنوان ابزاری در راستای توسعه مراودات اقتصادی استفاده کند و به‌این مهم توجه داشته باشد که تبدیل آبراهی راهبردی همچون تنگه‌هرمز به یک حربه و ابزار نظامی-امنیتی نه‌تنها مصداق استفاده حداقلی از ظرفیت ژئوپلیتیک این آبراه راهبردی بوده بلکه

مسیرهای خارج از چارچوب تعیین شده شمولی تضمین عبور ایمن نبوده و از پوشش بیمه و مسوولیت‌های مرتبط برخوردار نخواهد بود. اطلاعاتی‌های که درعین حال درباره تیغ تاشی از تردد از مسیرهای غیرجاز هشدار می‌داد و تاکید می‌کرد که این پیامدها برعهده مالک، بهره‌بردار و فرمانده شناور خواهد بود. ■ **واکنش‌های دیپلماتیک ایران به تشدید مجدد تنش در تنگه هرمز**

اصابت پرتابه به‌آن کشتی باری البته از جهتی دیگر هم مهم بود؛ نخستین ساعات بامداد پنجشنبه و ساعاتی پیش از انتشار اخباری که از این حادثه خوشبختانه کوچک در تنگه‌هرمز حکایت داشت نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی دریایی سپاه جدید برای تردد کشتی‌ها در تنگه‌هرمز از سوی عمان این اقدام مسقط را اقدامی بدون اطلاع و هماهنگی با جمهوری اسلامی ایران از طرف برخی مراجع توصیف و در اظهاریه‌های تاکید کرد: تنها مسیر مجاز برای عبور از تنگه‌هرمز همان مسیر های اعلام‌شده از طرف جمهوری اسلامی ایران است. نیروی دریایی سپاه پاسداران بدون اشاره مستقیم به‌نام کشور عمان تنها مسیر مجاز برای عبور از تنگه‌هرمز را همان مسیرهای اعلام شده از طرف جمهوری اسلامی اعلام و تاکید کرد مسیر تازه‌ای که برای تردد اعلام شده غیرقانونی و کاملاً خطرناک است و با تاکید عمان و سید بدر البوسعدی، وزیر خارجه سلطنت عمان و سید بدر البوسعدی، وزیر خارجه همان زمان اعلام شد با هدف انجام هماهنگی مقام‌های عالی‌رتبه ایران و عمان درخصوص نحوه گشایش آبراه راهبردی تنگه‌هرمز انجام شده و مهم‌تر از آن اینکه هردو کشور در ادامه با تاکید بر نتایج مثبت گفت‌وگوهای انجام شده مجدداً بر تمهد خود نسبت به تضمین عبور ایمن از این آبراه مطابق با مقررات مرتبط حقوق بین‌الملل تاکید کرده بودند. باوجود مذاکرات آغاز هفته گذشته و تفاهمی که در میانه هفته گذشته تهران و مسقط نیز از آن سخن گفتند اما هنوز هفته به‌پایان نرسیده اصابت پرتابه‌ای

با منشأ ناشناس به یک کشتی باری باعث شد رسانه‌های بین‌المللی بار دیگر از تشدید مجدد تنش در تنگه‌هرمز خبر بدهند. ■ **اصابت پرتابه ناشناس به کشتی باری حین عبور از تنگه‌هرمز**

آنچه اما منجر به توجه دوچندان به‌این خبر شد تحولی بود که تنها ساعاتی پیش از آن رسانه‌ای شده بود. زمانی که عمان از ایجاد یک مسیر دریایی موقت در تنگه‌هرمز خبر داده و اعلام کرده بود که کشتی‌ها برای عبور از تنگه‌هرمز باید با سازمان بین‌المللی دریانوردی هماهنگ کنند آن‌هم درحالی که خبرگزاری فارس محل حادثه چند ساعت بعد در فاصله ۷/۵مایل دریایی جنوب‌شرق بندری در عمان یعنی دقیقاً در بخشی از همان مسیر دریایی اعلام کرده بود که پیشتر سلطنت عمان آن را مسیری امن برای عبور کشتی‌ها اعلام کرده بود. جالب آنکه در پی برگزاری دور نخست مذاکرات ایران و آمریکا در سوئیس محددباقرافقیافه، رییس هیات مذاکره‌کنندگان ایران و عباس عراقچی، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی پیش از بازگشت به‌تهران ابتدا از سوئیس راهی عمان شده و در مسقط و با سلطان هشتمین طارق، سلطان عمان و سید بدر البوسعدی، وزیر خارجه سلطنت عمان دیدار کرده بودند؛ سفری که همان زمان اعلام شد با هدف انجام هماهنگی مقام‌های عالی‌رتبه ایران و عمان درخصوص نحوه گشایش آبراه راهبردی تنگه‌هرمز انجام شده و مهم‌تر از آن اینکه هردو کشور در ادامه با تاکید بر نتایج مثبت گفت‌وگوهای انجام شده مجدداً بر تمهد خود نسبت به تضمین عبور ایمن از این آبراه مطابق با مقررات مرتبط حقوق بین‌الملل تاکید کرده بودند. باوجود مذاکرات آغاز هفته گذشته و تفاهمی که در میانه هفته گذشته تهران و مسقط نیز از آن سخن گفتند اما هنوز هفته به‌پایان نرسیده اصابت پرتابه‌ای

گروه سیاسی- تنها یک هفته از مهلت ۶-روزه مذاکرات ایران و آمریکا که در پی امضای یادداشت تفاهم پایان جنگ میانجیگری پاکستانی‌ها و قطری‌ها گذشته اما در این مدت کوتاه روزی نبوده که شاهد اقدام‌ها یا موضع‌هایی از سوی بازیگران اصلی و فرعی این تحولات باشیم که اگر متعاقباً ریزنی‌ها و تلاش‌های دیپلماتیک دوچندان به‌کار نمی‌افتاد هیچ بعید نبود که الان در آغاز هفته دوم مذاکرات دیگر خبری از این گفت‌وگو نباشد به‌ویژه آن که دست کم برخی مواضع با اقدام‌ها انقدر جدی و خطیر بوده که بتواند کلیت تفاهم و متعاقباً مذاکراتی را که سرانجام هفته گذشته در حاشیه دریاچه لوسن سوئیس آغاز شد به‌خطر بیاورد. پنجشنبه همین هفته‌ای که سرانجام بی‌آنکه طومار مذاکرات در هم پیچیده شود به‌پایان رسید منابع خبری بین‌المللی از اصابت یک پرتابه با منشأ ناشناخته به یک کشتی باری در سواحل عمان در تنگه‌هرمز و آسیب‌دیدن این کشتی خبر دادند. آسیبی که البته منجر به تلفات جانی و اثر زیست‌محیطی نشده و آنطور که سازمان عملیات تجارت دریایی انگلیس به‌نقل از کاپیتان این کشتی اعلام کرده صرفاً پل اتاق فرمان این کشتی آسیب دیده است.

■ **اصابت پرتابه ناشناس به کشتی باری حین عبور از تنگه‌هرمز**

آنچه اما منجر به توجه دوچندان به‌این خبر شد تحولی بود که تنها ساعاتی پیش از آن رسانه‌ای شده بود. زمانی که عمان از ایجاد یک مسیر دریایی موقت در تنگه‌هرمز خبر داده و اعلام کرده بود که کشتی‌ها برای عبور از تنگه‌هرمز باید با سازمان بین‌المللی دریانوردی هماهنگ کنند آن‌هم درحالی که خبرگزاری فارس محل حادثه چند ساعت بعد در فاصله ۷/۵مایل دریایی جنوب‌شرق بندری در عمان یعنی دقیقاً در بخشی از همان مسیر دریایی اعلام کرده بود که پیشتر سلطنت عمان آن را مسیری امن برای عبور کشتی‌ها اعلام کرده بود. جالب آنکه در پی برگزاری دور نخست مذاکرات ایران و آمریکا در سوئیس محددباقرافقیافه، رییس هیات مذاکره‌کنندگان ایران و عباس عراقچی، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی پیش از بازگشت به‌تهران ابتدا از سوئیس راهی عمان شده و در مسقط و با سلطان هشتمین طارق، سلطان عمان و سید بدر البوسعدی، وزیر خارجه سلطنت عمان دیدار کرده بودند؛ سفری که همان زمان اعلام شد با هدف انجام هماهنگی مقام‌های عالی‌رتبه ایران و عمان درخصوص نحوه گشایش آبراه راهبردی تنگه‌هرمز انجام شده و مهم‌تر از آن اینکه هردو کشور در ادامه با تاکید بر نتایج مثبت گفت‌وگوهای انجام شده مجدداً بر تمهد خود نسبت به تضمین عبور ایمن از این آبراه مطابق با مقررات مرتبط حقوق بین‌الملل تاکید کرده بودند. باوجود مذاکرات آغاز هفته گذشته و تفاهمی که در میانه هفته گذشته تهران و مسقط نیز از آن سخن گفتند اما هنوز هفته به‌پایان نرسیده اصابت پرتابه‌ای

دیپلماسی

مارک کارنی، نخست‌وزیر کانادا:

باید سفارت‌مان در ایران را بازگشایی کنیم

ایسنا- مارک کارنی، نخست‌وزیر کانادا در سخنانی گفت که به اختلافاتی که به بسته شدن این سفارتخانه‌ها منجر شد، اذعان دارد اما تاکید کرد که نبود نمایندگی دیپلماتیک کانادا در حال حاضر نمانده‌ها توان اتوا برای کمک به شهروندان کانادایی در خارج از کشور را مختل بلکه ظرفیت این کشور برای واکنش به بحران‌های انسانی را نیز محدود می‌کند.

کارنی گفت: «ارتباط به معنای تایید نیست. داشتن سفارت یا خدمات کنسولی در یک کشور، به این معنا نیست که ما از سیاست‌های آن کشور حمایت می‌کنیم.» او با بیان اینکه هنوز تصمیم نهایی در این‌باره اتخاذ نشده اما بر ضرورت تغییر وضعیت موجود تاکید کرد. بنابر این گزارش، کانادا در سال ۲۰۱۹ فعالیت‌های سفارت خود در ونزوئلا را به حالت تعلیق آورده و اعلام کرده بود که دولت وقت ونزوئلا به ریاست نیکلاس مادورو، روایت دیپلمات‌های کانادایی را تمدید نخواهد کرد. کارنی همچنین گفت: «کشورهایی وجود دارند که ما دست‌کم با آنها هم‌نظر نیستیم و در عین حال در آنها نمایندگی دیپلماتیک نداریم. این مساله ما را پیش از هر چیز در کمک به کانادایی‌های حاضر در این کشورها، در موقعیت نامطلوبی قرار می‌دهد.»

رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی:

مذاکرات اولیه درباره شیوه اجرای بخش هسته‌ای توافق آغاز شد

ایرنا- مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی روز جمعه در نشست مطبوعاتی باشگاه ملی مطبوعات ژاپن در توکیو گفت که آژانس تسالان نظر اولیه‌ای در سطح فنی با طرف ایرانی داشته و انتظار می‌رود این روند در چارچوب سازوکارهای پیش‌بینی‌شده برای دوره ۶-روزه مذاکرات ادامه یابد. رافائل گروسی

گفت که مذاکره‌کنندگان ایران و آمریکا یک کمیته اجرایی با نظارتی متشکل از کارگروه‌های فنی، ازجمله کارگروه هسته‌ای پیش‌بینی کرده‌اند و در حال تعریف روندی برای هدایت گفت‌وگوها در این دوره هستند. گروسی با بیان اینکه آژانس طرف مذاکرات سیاسی ایران و آمریکا نیست، مدعی شد که بخش هسته‌ای تفاهمنامه زیرنظر این نهاد قرار خواهد گرفت و گفت: «ما گفت‌وگوها با ایران را برای تعیین شیوه‌های اجرا آغاز کرده‌ایم و منظور از شیوه‌ها، دفات بازرسی، مکان‌های مورد بازدید و سایر جزئیات است.» مدیرکل آژانس در عین اذعان کرد که فرآیند راستی‌آزمایی هنوز آغاز نشده و جزئیات مربوط به نحوه اجرای آن نیز نهایی نشده است. گروسی در ادامه سخنان خود مدعی شد که آژانس پیش از حملات آمریکا و اسرائیل، موجودی بیش از ۴۰۰ کیلوگرم اورانیوم با غنی‌ی بالا را در ایران ثبت کرده بود و علاوه بر آن، مقداری اورانیوم با غنی‌ی ۲۵درصد نیز در کشور وجود دارد. او همچنین گفت که در حال حاضر هیچ نشانه‌ای از قصد ایران برای ساخت سلاح هسته‌ای مشاهده نمی‌کند و دولت ایران نیز به‌صراحت اعلام کرده است که چنین هدفی ندارد. گروسی در اظهاراتی جهت‌دار با بیان اینکه آژانس درباره نیت کشورها قضاوت نمی‌کند و قصد سوء به هیچ طرفی نسبت نمی‌دهد، گفت که ادعاها را بدون راستی‌آزمایی نمی‌پذیرد. مدیرکل آژانس همچنین توافق جدید ایران و آمریکا را متفاوت از برجام دانست و مدعی شد که برجام بر بنامه هسته‌ای کوچک‌تری اعمال می‌شد و ادامه برخی فعالیت‌ها ازجمله غنی‌سازی را به رسمیت می‌شناخت اما ترتیبات جدید به شرایط پس از جنگ مربوط است. او درباره مهلت ۶۰ روزه در چارچوب بیانیه میانجیگران مذاکرات ایران و آمریکا نیز گفت، این بازه برای رسیدن به توافق تعیین شده است اما اجرای توافق و فرآیند راستی‌آزمایی احتمالی بیش از ۶۰ روز ادامه خواهد یافت. گروسی گفت که با رسیدن به پایان این مهلت، تکمیل نشدن همه اقدامات لزوماً به معنای شکست روند نیست و ادامه کار به میزان همکاری و مشارکت دو طرف بستگی خواهد داشت. مدیرکل آژانس در پاسخ به پرسشی درباره حملات آمریکا و اسرائیل به تاسیسات هسته‌ای ایران، بار دیگر از محکوم کردن صریح عاملان این تجاوز و ارائه ارزیابی حقوقی درباره نقض قوانین بین‌المللی خودداری کرد و تنها گفت که تاسیسات هسته‌ای نباید هدف حمله قرار گیرند.

عراقچی با همتایان ایتالیایی، کره‌ای و ازبک گفت‌وگو کرد

رایزنی درباره آخرین وضعیت مذاکرات تهران و واشنگتن

ایلتنا- آنتونیو تیانی، وزیر امور خارجه ایتالیا عصر روز پنجشنبه ۴ تیرماه با عباس عراقچی وزیر امور خارجه ایران به‌صورت تلفنی گفت‌وگو کرد. وزیر خارجه ایتالیا در این گفت‌وگوی تلفنی اظهارات اخیر دبیرکل ناتو درباره استفاده ایالات‌متحده از پایگاه‌های نظامی ایتالیا در کرد، تاییدی همچنین با تاکید بر اینکه هیچ‌گونه استفاده‌ای از پایگاه‌های نظامی این کشور برای حمله به ایران صورت نگرفته و چنین اقدامی نیز در آینده انجام نخواهد شد، تصریح کرد که هوایم‌های آمریکایی برای بمباران ایران از خاک ایتالیا به پرواز درنیامده‌اند و دولت ایتالیا هرگز مجوزی برای انجام چنین عملیاتی صادر نکرده است. وزیر خارجه ایران نیز ضمن قدردانی از تماس تلفنی و شفاف‌سازی انجام‌شده از سوی دولت ایتالیایی خود بر ضرورت تکذیب صریح و رسمی این اظهارات از سوی مسئول ایتالیا تاکید کرد. همچنین چو هیون، وزیر امور خارجه کره‌جنوبی، صبح روز جمعه ۵ تیرماه در تماس تلفنی با عباس عراقچی، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران درخصوص آخرین تحولات منطقه‌ای و روابط دوجانبه به صورت تلفنی گفت‌وگو و رایزنی کرد. وزیر خارجه کره جنوبی در این تماس تلفنی ضمن استقبال از تفاهم ایران و آمریکا برحمایت کشورش از روند‌های دیپلماتیک با هدف حفظ صلح و ثبات در منطقه غرب آسیا و امنیت کشتیرانی ایمن تاکید کرد. وزیر خارجه ایران نیز همتای کره‌ای خود را در جریان آخرین روند مذاکرات، پیشرفت‌های حاصل‌شده در اجرای تفاهات مورد توافق و رایزنی‌های انجام‌شده در این چارچوب قرار داد. وزیران خارجه دو کشور همچنین با بررسی آخرین تحولات دوجانبه،منطقه‌ای و بین‌المللی، بر ضرورت تداوم رایزنی‌های سیاسی و گسترش همکاری‌های مشترک تاکید کردند. عباس عراقچی وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و بنحیاسیدوف وزیر امور خارجه جمهوری ازبکستان نیز در تماس تلفنی درباره آخرین تحولات منطقه‌ای و روابط دوجانبه گفت‌وگو و تبادل نظر کردند. در این گفت‌وگوی تلفنی، وزیر امور خارجه ایران، همتای ازبکستانی را در جریان آخرین تحولات مربوط به اجرای تفاهم خاتمه جنگ تحمیلی قرار داد. وزیر امور خارجه ازبکستان ضمن استقبال از تلاش‌های جاری دیپلماتیک برای کاهش تنش در منطقه غرب آسیا، بر اهمیت تداوم این روند و اجرای تعهدات متقابل تاکید کرد. دو طرف همچنین بر تداوم رایزنی‌ها و توسعه مناسبات فی‌مابین ایران و ازبکستان در همه زمینه‌های مورد علاقه دو کشور تاکید کردند.

روایت

«جهان صنعت»- مسعود پزشکیان روزهای پایانی هفته گذشته هم‌زمان با فرارسیدن مراسم سوگاری تاسوعا و عاشورا راهی استان‌های آذربایجان شرقی و غربی شد. رییس‌جمهور در ابتدا در سفری به‌زادگاش واقع در تبریز، مرکز استان آذربایجان شرقی در چند مراسم سوگاری شرکت کرد روز گذشته نیز راهی استان همجوار شد و در سفری استانی به‌ارومیه، مرکز آذربایجان غربی از نزدیک در جریان پیشرفت امور مربوط به‌ایجابی دریاچه ارومیه قرار گرفت. او که پیش از این دو سفر استانی با حضور در مراسمی دیگر که در پایتخت در حرم نبینانگزار شده‌ای، اسلامی برگزار شده بود پیروی از مکتب عاشورا بدون عدولت اخلاق و خدمت به‌مردم را فاقد معنا ارزیابی و تاکید کرده بود که «امروز مهم‌ترین مصداق امر به‌معروف و نهی از منکر حفظ وحدت و انسجام ملی است». در بخشی از سخنانش نیز با اشاره به مشکلات اقتصادی کشور طی ماه‌ها و سال‌های گذشته گفته بود که هیچ مسوولی در نظام اسلامی حق ندارد نسبت به فقر، محرومیت و مشکلات مردم بی‌تفاوت باشد.

رییس‌جمهور که به‌منظور شرکت در مراسم عاشورا راهی زادگاش شده بود ساعاتی بعد استان آذربایجان غربی را به‌مقصد استان آذربایجان شرقی ترک و مراسم شام غربیان را در جمع گروهی از سوگواران در ارومیه برگزار کرد. پزشکیان صبح روز گذشته و در ادامه این سفر استانی در نشست بررسی روند احیای دریاچه ارومیه شرکت کرد و در سخنانی با تاکید بر ضرورت تدوین نقشه‌ای جامع برای مدیریت منابع محدود آب، خاک و دیگر ظرفیت‌های منطقه خواستار اتخاذ تصمیم‌های عملی، آینده‌نگرانه و متناسب با الزامات توسعه پایدار شد. او تصریح کرد: مساله صرفاً افزایش بهره‌وری در وضع موجود نیست بلکه باید یک منطقه را به‌مثابه یک کشور در نظر گرفت و مشخص کرد که برای ایجاد توسعه پایدار، برخورداری مردم از زندگی مناسب، حفظ منابع آب و مرتع و ایجاد تناسب میان تعداد دام و ظرفیت مراتع چه اقداماتی باید انجام شود. پزشکیان با انتقاد از نبود اطلاعات دقیق نقشه جامع و برنامه اجرایی در برخی دستگام‌ها گفت: وقتی از مسوولان درباره میزان دام، منابع آب، ظرفیت مراتع و برنامه توسعه منطقه سوال می‌کردیم اطلاعات دقیق و قابل‌اتکایی در اختیار نداشتند درحالی که مدیریت بدون شناخت ظرفیت‌ها و محدودیت‌ها امکان‌پذیر نیست.

رییس‌جمهور با اشاره به‌استقرار صنایع آب‌پز، حفر چاه‌های متعدد و توسعه کشت‌های نامتناسب در مناطق کباب ایجاد صنایع آب‌پز در مناطقی مانند اصفهان، برداشت بیش از حد از منابع زیرزمینی و کشت محصولات مانند برنج در برخی

رییس‌جمهور در سفری به‌استان آذربایجان غربی در نشست احیای دریاچه ارومیه شرکت کرد

حق نداریم نسبت به فقر و محرومیت بی تفاوت باشیم

مسعود پزشکیان در پیامی به‌مناسبت فرارسیدن مراسم عاشورا: **نه ظلم کنیم و نه مقابل ظلم سکوت کنیم**

«جهان صنعت»- مسعود پزشکیان، رییس‌جمهور با اشاره به‌درس‌های عاشورا با بیان اینکه می‌شود جان را داد اما آزادی را نه، تاکید اما آزادی را نه، تاکید کرد که باید در برابر ظلم و سوسوسه قدرت و منفعت‌طلبی بایستیم؛ پزشکیان در پایان تصریح کرد: نه ظلم کنیم، نه ظلم بپذیریم، و نه مقابلش سکوت کنیم.

نقاط دیگر را زمینه‌ساز وضعیت ناگوار محیط‌زیست در حال حاضر عنوان کرد و با تاکید بر اینکه امروز با فرونشست زمین و آسیب‌دیدن آثار تاریخی و زیرساخت‌ها روبه‌رو شدیم، گفت: اصلاح شیوه آبیاری می‌تواند مصرف آب را کاهش دهد اما

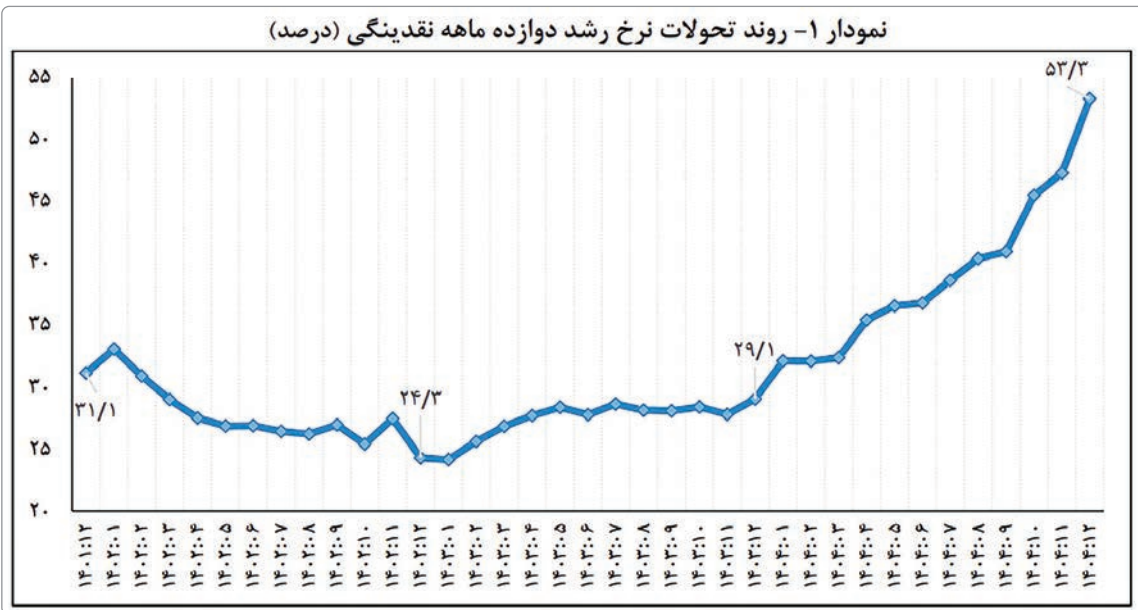
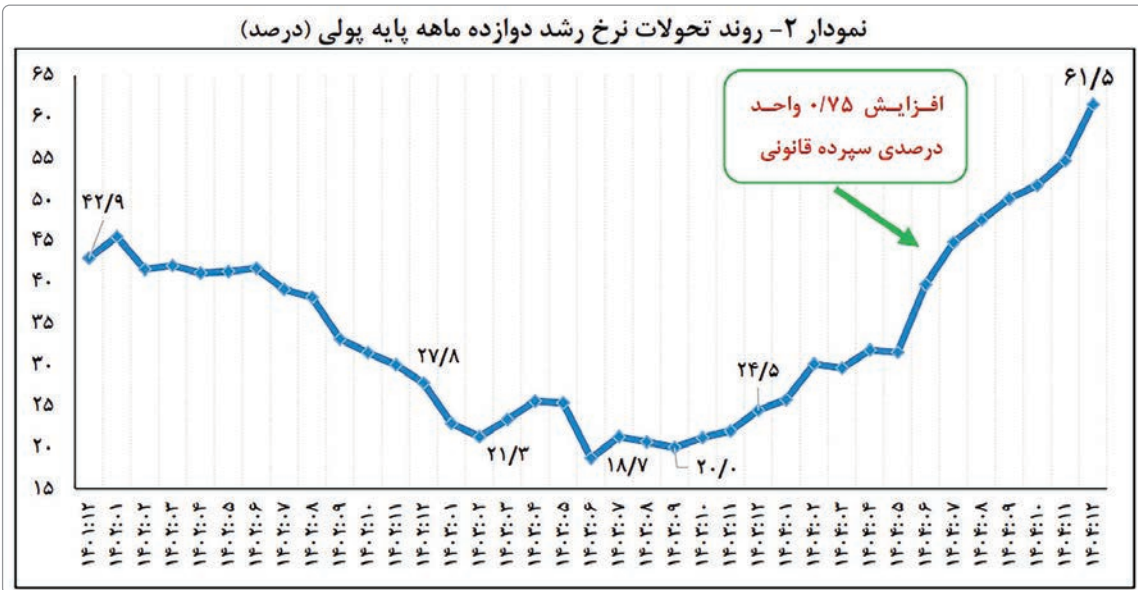
آینده زندگی مردم منطقه به‌نحوه مدیریت منابع وابسته است، گفت: مسوولیت‌پذیری، عملکرد و پاسخگویی سه‌اصل اساسی در نظام مدیریت است و در هر برنامه‌ای باید به‌طور شفاف مشخص بشود چه کسی مسوول است، چه کاری باید انجام دهد و در برابر چه نتیجه‌ای باید پاسخگو باشد. پزشکیان با تاکید بر اینکه تغییر رفتار زمانی شکل می‌گیرد که سیاست‌گذاری، تخصیص منابع، پرداخت‌ها، مشق‌ها و مقررات در یک جهت قرار گیرند، گفت: باید رفتار درست را تقویت، تخلف را پرهیزند، مشارکت مردم فعال و مسوولان مدیران را مشخص کنیم تا با ایجاد تناسب میان منابع و مصارف امکان‌پذیر حفظ دریاچه ارومیه، استمرار زندگی مردم و دستیابی به‌توسعه پایدار در منطقه فراهم شود.

رییس‌جمهوری در نشست بررسی وضعیت پایانه‌های مرزی حوزه حمل‌ونقل استان آذربایجان غربی شرکت کرد؛ نشست که در آن آخرین وضعیت پایانه‌های مرزی، روند تردد مسافران و کالا، زیرساخت‌های حمل‌ونقل و راهکارهای ارتقای خدمات و تسهیل مبادلات مرزی مورد بررسی قرار گرفت. او در بخشی از سخنانش در این نشست که با حضور مدیران حوزه مرز و راه‌سازی آذربایجان غربی برگزار شد، تاکید کرد: افزایش اختیارات استانداران و تقویت قدرت تصمیم‌گیری آنان زمینه را برای نگاه‌ی واقع بینانه‌تر به‌مسائل و اتخاذ تصمیم‌های اجرایی متناسب با شرایط هر استان فراهم می‌کند؛ موضوعی که می‌تواند روند توسعه و رفح چالش‌های محلی را تسریع کند. رییس‌جمهور همچنین در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به‌برخی گشایش‌های اقتصادی در عرصه بین‌المللی تصریح کرد: هرگونه موفقیت و دستاورد در این مسیر در راستای تقویت زیرساخت‌های کشور و اجرای پروژه‌های عمرانی و توسعه‌ای سرمایه‌گذاری خواهد شد.

پزشکیان با تاکید بر اهمیت توسعه شبکه ریلی کشور خواستار تسریع در اجرای خطوط ریلی ترانزیتی شد و گفت: با اولویت‌بندی تخصصی و برنامه‌ریزی دقیق باید ظرفیت‌های حمل‌ونقل ریلی به‌ویژه در استان آذربایجان غربی به‌دلیل موقعیت راهبردی و ژئوپلیتیک آن بیش از پیش ارتقا یابد تا این استان بتواند نقش مؤثرتری در تجارت و ترانزیت بین‌المللی ایفا کند. او در این نشست نیز بر ضرورت ایجاد توازن میان توسعه و منابع در دسترس تاکید کرد و خواستار آن شد که «نگاه به‌توسعه از رویکردی تک‌بعدی فاصله گرفته و با نگاهی جامع و پایدار دنبال شود». رییس‌جمهور در پایان با تاکید بر ضرورت تکمیل هرچه سریع‌تر پروژه بزرگ‌راه ارومیه-تبریز تاکید کرد و گفت: توسعه حمل‌ونقل ریلی راهکار اساسی کاهش مصرف سوخت است.

«جهان صنعت» آزادسازی ۱۲ میلیارد دلار و معافیت موقت فروش نفت را بررسی می کند

فرصت یا فریب

احسان کشاورز - تورم ایران
در سال ۱۴۰۵ دیگر فقط با یک نمودار نقدینگی یا یک بخشنامه پولی توضیح داده نمی شود. اقتصاد ایران اکنون در نقطه ای ایستاده که مسیر قیمت ها همزمان به سه میدان گره خورده است: بازار ارز، بودجه دولت و آینده تفاهم سیاسی. از یک سو تورم رسمی اردیبهشت نشان می دهد سطح عمومی قیمت ها پیش از هر گشایش تازه در یکی از سنگین ترین وضعیت های سال های اخیر قرار داشته و از سوی دیگر تفاهم سوسیسی و خبر آزادسازی ۱۲ میلیارد دلار از منابع مسدودی ایران امید تازمانی برای کاهش فشار ارزی و وارداتی ایجاد کرده است. همین دوگانه پرسش اصلی گزارش امروز را می سازد: آیا دلارهای آزاد شده می توانند در برابر تورم بایستند؟

عبدالنصر همتی، رییس کل بانک مرکزی در توضیح بخش اقتصادی تفاهم ایران و آمریکا گفته که در مرحله نخست ۱۲ میلیارد دلار از منابع مسدودی ایران آزاد می شود و همزمان در دوره ۶۰ روزه مذاکرات صادرات نفت، پتروشیمی و فرآورده های نفتی ایران از معافیت تحریمی برخوردار خواهد بود. این خبر از نظر اقتصاد کلان فقط یک گشایش ارزی ساده نیست. اگر منابع آزاد شده واقعا قابل استفاده باشند می توانند واردات کالاهای اساسی و دارو را پوشش دهند، بخشی از نیاز ارزی کشور را از بازار آزاد دور کنند و فشار انتظاری بر نرخ ارز را کاهش دهند. حتی مهم تر از آن اگر بانک مرکزی این کالاها را در داخل بفرشود و ریال حاصل را جمع آوری کند همین فرآیند می تواند به کاهش شتاب رشد نقدینگی کمک کند.

سوی دیگر ماجرا اما هشداردهنده تر است. بودجه ۱۴۰۵ بر پایه تورم نقطه ای ۳۴/۵ درصدی، رشد اقتصادی ۶/۰ درصدی و صادرات روزانه حدود ۱۷۷۲ میلیون بشکه نفت و میعانات بسته شده بود؛ مفروضاتی که پیش از تفاهم سوسیسی خوشبینانه به نظر می رسیدند. حالا توافق می تواند این مفروضات را تا حدی زنده کند اما فقط به شرطی که از سطح خیر و مجوز موقت عبور کند. اگر معافیت نفتی تمدید نشود، اگر منابع آزاد شده در عمل محدود بماند یا اگر کسری بودجه و رشد نقدینگی ادامه پیدا کند اقتصاد ایران دوباره به همان موتورهای قدیمی تورم بازمی گردد؛ ارز، پول، کسری و انتظارات.

اقتصاد از کدام نقطه شروع می کند؟
برای تحلیل تورم ۱۴۰۵ نقطه شروع اهمیت زیادی دارد. اقتصاد ایران وارد سال جدید با تورمی پایین و قابل مهار نشده بلکه از سطحی آغاز کرده که حتی بدون شوک جدید هم نشانه های یک رژیم تورمی سخت و چسبنده را نشان می دهد. در اردیبهشت تورم سالانه در روایت رسمی در محدوده بالای ۵۰ درصد قرار داشت و تورم

توافق سوسیسی اگر عملیاتی شود شاید بتواند تحقق همین خط منبر را ممکن کند اما حتی خط منبر بودجه نیز تصویری از بازگشت اقتصاد به تورم عادی نمی دهد. تورم ۳۴/۵ درصدی اگرچه نسبت به سطوح بالاتر یک کاهش محسوب می شود اما همچنان برای خانوار، تولیدکننده و بنگاه اقتصادی عددی بسیار سنگین است. این سطح از تورم، قدرت خرید مزد و حقوق را می فرساید برنامه ریزی تولید را دشوار کرده، سرمایه گذاری بلندمدت را تضعیف می کند و انگیزه تبدیل پول به دارایی را زنده نگه می دارد.

رشد اقتصادی ۶/۰ درصدی نیز نشان می دهد سیاستگذار از ابتدا برای سال ۱۴۰۵ رشد قدرتی انتظار نداشته است. اقتصادی که با رشد نزدیک به صفر حرکت می کند و همزمان تورم بالای ۴۰ درصدی دارد

نقطه ای به سطوحی رسیده بود که معنای آن برای خانوارها ساده است: هزینه خرید یک سبد تقریباً مشابه کالا و خدمات نسبت به سال قبل جهش سنگینی داشته است. این وضعیت نشان می دهد توافق سوسیسی هرچقدر هم مهم باشد از نقطه صفر شروع نمی کند. مساله این نیست که اقتصاد ایران با یک گشایش ارزی ناگهان به تورم پایین برگردد. مساله این است که آیا این گشایش می تواند مسیر تورم را از حالت بحرانی به حالت قابل مدیریت تر تغییر دهد یا نه. اگر تورم نقطه ای و ماهانه پیش از توافق ارزی می تواند انتظارات را تعدیل کند اما برای کاهش پایدار تورم باید در کنار آن رشد نقدینگی، کسری بودجه، ناترازی بانکها و فشار هزینه های تولید نیز کنترل شود.

به همین دلیل باید میان «کاهش التهاب بازارها» و «مهار پایدار تورم» تفاوت گذاشت. بازار ارز و طلا ممکن است به خیر آزادسازی منابع و فروش نفت واکنش سریع نشان دهند. قیمت ها در بازار درایی می توانند با کاهش ریسک سیاسی عقب نشینی کنند اما شاخص قیمت مصرف کننده با تأخیر حرکت می کند و تا زمانی که هزینه تولید، قیمت واردات، انتظارات تورم در بودجه دولت اصلاح نشود کاهش نمی یابد.

خط منبرای بودجه ۱۴۰۵ چه می گوید؟
پیش بینی رسمی سازمان برنامه و بودجه، بانک مرکزی و موسسه عالی نیابورن برای سال ۱۴۰۵ تصویر نسبتاً روشنی از ذهنیت سیاستگذار پیش از گشایش اخیر ارائه می دهد. در این برآوردها میانگین تورم نقطه ای سال ۱۴۰۵ حدود ۳۴/۵ درصد و رشد اقتصادی حدود ۶/۰ درصد پیش بینی شده بود. این یعنی حتی در خط منبرای رسمی نیز اقتصاد ایران از تورم بالا عبور نمی کرد و فقط قرار بود از تورم بسیار بالا به تورم همچنان بالا اما کمی آرام تر برسد.

توافق سوسیسی اگر عملیاتی شود شاید بتواند تحقق همین خط منبر را ممکن کند اما حتی خط منبر بودجه نیز تصویری از بازگشت اقتصاد به تورم عادی نمی دهد. تورم ۳۴/۵ درصدی اگرچه نسبت به سطوح بالاتر یک کاهش محسوب می شود اما همچنان برای خانوار، تولیدکننده و بنگاه اقتصادی عددی بسیار سنگین است. این سطح از تورم، قدرت خرید مزد و حقوق را می فرساید برنامه ریزی تولید را دشوار کرده، سرمایه گذاری بلندمدت را تضعیف می کند و انگیزه تبدیل پول به دارایی را زنده نگه می دارد.

فروش نفت، کاهش پیچیدگی های نقل و انتقال مالی، کاهش تخفیف های احتمالی و افزایش امکان دسترسی به منابع حاصل از صادرات، انظر بودجه های این بخش اهمیت زیادی دارد زیرا بخش قابل توجهی از تعادل بودجه ۱۴۰۵ به فروش نفت و میعانات وابسته است.

مسیر سوم کانال انتظارات است. بازار ارز در ایران فقط از عرضه و تقاضای جاری تغذیه نمی شود بلکه انتظارات سیاسی نیز در آن نقش پررنگ دارد. وقتی فعالان اقتصادی احساس کنند منابع ارزی در حال آزاد شدن بوده، صادرات نفت آسان تر شده و مسیر مذاکرات باز است و تقاضای احتیاطی و سفته بازانه ارز کاهش پیدا می کند. این کاهش می تواند سریع تر از اثر واقعی ورود ارز ظاهر شود. به بیان دیگر حتی پیش از آنکه دلارهای آزاد شده به واردات کالا تبدیل شوند خیر گشایش می تواند بخشی از التهاب بازار را تخلیه کند اما اثر کوتاه مدت شکننده است. انتظارات به همان سرعت که آرام می شوند اگر توافق متوقف یا اجرای آن با ابهام روبه رو شود دوباره برمی گردند. به همین دلیل مساله اصلی تفاهم سوسیسی نه فقط صدور مجوز بلکه پایداری مجوز است.

تفاهم سوسیسی چه چیزی را تغییر می دهد؟
تفاهم سوسیسی از سه مسیر می تواند بر تورم اثر بگذارد: مسیر نخست آزادسازی منابع مسدودی است. همتی گفته ۱۲ میلیارد دلار در مرحله نخست آزاد می شود و مابقی نیز در مراحل بعدی آزاد خواهد شد. این رقم از آن جهت مهم است که تقریباً با نیاز سالانه کشور برای واردات کالاهای اساسی و دارو نسبت نزدیکی دارد. اگر این منابع واقعا برای واردات کالاهای ضروری استفاده شوند فشار مستقیم بر قیمت خوراکی ها، دارو و اقلام حساس مصرفی کاهش می یابد.

مسیر دوم معافیت نفتی است. براساس تفاهم ایران در دوره ۶۰ روزه مذاکرات می تواند نفت، محصولات پتروشیمی و فرآورده های نفتی خود را خارج از فشارهای تحریمی صادر کند. این یعنی کاهش هزینه های پنهان

فروش نفت، کاهش پیچیدگی های نقل و انتقال مالی، کاهش تخفیف های احتمالی و افزایش امکان دسترسی به منابع حاصل از صادرات، انظر بودجه های این بخش اهمیت زیادی دارد زیرا بخش قابل توجهی از تعادل بودجه ۱۴۰۵ به فروش نفت و میعانات وابسته است.

مسیر سوم کانال انتظارات است. بازار ارز در ایران فقط از عرضه و تقاضای جاری تغذیه نمی شود بلکه انتظارات سیاسی نیز در آن نقش پررنگ دارد. وقتی فعالان اقتصادی احساس کنند منابع ارزی در حال آزاد شدن بوده، صادرات نفت آسان تر شده و مسیر مذاکرات باز است و تقاضای احتیاطی و سفته بازانه ارز کاهش پیدا می کند. این کاهش می تواند سریع تر از اثر واقعی ورود ارز ظاهر شود. به بیان دیگر حتی پیش از آنکه دلارهای آزاد شده به واردات کالا تبدیل شوند خیر گشایش می تواند بخشی از التهاب بازار را تخلیه کند اما اثر کوتاه مدت شکننده است. انتظارات به همان سرعت که آرام می شوند اگر توافق متوقف یا اجرای آن با ابهام روبه رو شود دوباره برمی گردند. به همین دلیل مساله اصلی تفاهم سوسیسی نه فقط صدور مجوز بلکه پایداری مجوز است.

تغییر می دهد؟
تفاهم سوسیسی از سه مسیر می تواند بر تورم اثر بگذارد: مسیر نخست آزادسازی منابع مسدودی است. همتی گفته ۱۲ میلیارد دلار در مرحله نخست آزاد می شود و مابقی نیز در مراحل بعدی آزاد خواهد شد. این رقم از آن جهت مهم است که تقریباً با نیاز سالانه کشور برای واردات کالاهای اساسی و دارو نسبت نزدیکی دارد. اگر این منابع واقعا برای واردات کالاهای ضروری استفاده شوند فشار مستقیم بر قیمت خوراکی ها، دارو و اقلام حساس مصرفی کاهش می یابد.

مسیر دوم معافیت نفتی است. براساس تفاهم ایران در دوره ۶۰ روزه مذاکرات می تواند نفت، محصولات پتروشیمی و فرآورده های نفتی خود را خارج از فشارهای تحریمی صادر کند. این یعنی کاهش هزینه های پنهان

کانال ارزی مهار تورم
در اقتصاد ایران نرخ ارز یکی از مهم ترین کانال های انتقال شوک به تورم است. کالاهای وارداتی، مواد اولیه، ماشین آلات، دارو، نهاده های دامی، خوراکی های اساسی و حتی بخشی از کالاهای تولید داخل مستقیم یا غیرمستقیم از نرخ ارز اثر می پذیرند. به همین دلیل آزادسازی منابع ارزی می تواند در کوتاه مدت نقش ضربه گیر داشته باشد.

اگر معافیت نفتی ۶۰ روزه به خوبی اجرا شود ایران می تواند بخشی از شکاف میان فرض بودجه و واقعیت تحریمی را پر کند. فروش نفت بدون هزینه های اضافی تحریم، استفاده از کشتی و بندر با محدودیت کمتر و انتقال وجوه به حساب های اعلامی شرکت نفت همه می تواند درآمد ارزی دولت را افزایش دهد. از نظر تورمی این موضوع اهمیت مضاعف دارد. وقتی درآمد نفتی بهتر وصول شود فشار دولت برای تأمین مالی کسری از مسیر بانکها و بانک مرکزی کمتر می شود اما مساله اصلی اینجاست که بودجه سالانه است و معافیت فعلی ۶۰ روزه، اگر این مجوز تمدید نشود می تواند کل سال مالی را پوشش دهد. در این حالت فروش نفت ممکن است برای مدتی افزایش یابد اما بودجه همچنان با ریسک مواجه خواهد بود. این همان جایی است که گزارش باید از خوشبینی افراطی فاصله بگیرد. یک فرصت ۶۰ روزه می تواند مسیر تورم را تغییر دهد اما فقط در صورتی که به توافق پایدار تبدیل نشود. در واقع نفت در سال ۱۴۰۵ فقط منبع درآمد نیست بلکه لنگر ضد تورمی بودجه است. اگر نفت بفروشد و پول آن قابل استفاده باشد دولت کمتر به استقراض پنهان نیاز دارد. اگر نفت فروخته شود اما پول آن بلوکه بماند یا نقل و انتقال آن پرهزینه باشد اثر بودجه ای و تورمی آن محدود خواهد شد. بنابراین برای سناریوی تورم باید بین صادرات روی کاغذ و دستری واقعی به ارز تفاوت گذاشت.

کانال نفتی بودجه
بودجه ۱۴۰۵ بر فرض صادرات روزانه حدود ۱۷۷۲ میلیون بشکه نفت خام و میعانات و قیمت ۵۴ دلار بسته شده است. مرکز پژوهش های مجلس پیش از گشایش اخیر این فرض را خوشبینانه می دانست و سناریوی محتمل تری در حدود ۱/۵ میلیون بشکه در روز با قیمت ۵۳ دلار ترسیم کرده بود. تفاهم سوسیسی حالا دقیقاً به همین نقطه حساس وارد شده است.

اگر معافیت نفتی ۶۰ روزه به خوبی اجرا شود ایران می تواند بخشی از شکاف میان فرض بودجه و واقعیت تحریمی را پر کند. فروش نفت بدون هزینه های اضافی تحریم، استفاده از کشتی و بندر با محدودیت کمتر و انتقال وجوه به حساب های اعلامی شرکت نفت همه می تواند درآمد ارزی دولت را افزایش دهد. از نظر تورمی این موضوع اهمیت مضاعف دارد. وقتی درآمد نفتی بهتر وصول شود فشار دولت برای تأمین مالی کسری از مسیر بانکها و بانک مرکزی کمتر می شود اما مساله اصلی اینجاست که بودجه سالانه است و معافیت فعلی ۶۰ روزه، اگر این مجوز تمدید نشود می تواند کل سال مالی را پوشش دهد. در این حالت فروش نفت ممکن است برای مدتی افزایش یابد اما بودجه همچنان با ریسک مواجه خواهد بود. این همان جایی است که گزارش باید از خوشبینی افراطی فاصله بگیرد. یک فرصت ۶۰ روزه می تواند مسیر تورم را تغییر دهد اما فقط در صورتی که به توافق پایدار تبدیل نشود. در واقع نفت در سال ۱۴۰۵ فقط منبع درآمد نیست بلکه لنگر ضد تورمی بودجه است. اگر نفت بفروشد و پول آن قابل استفاده باشد دولت کمتر به استقراض پنهان نیاز دارد. اگر نفت فروخته شود اما پول آن بلوکه بماند یا نقل و انتقال آن پرهزینه باشد اثر بودجه ای و تورمی آن محدود خواهد شد. بنابراین برای سناریوی تورم باید بین صادرات روی کاغذ و دستری واقعی به ارز تفاوت گذاشت.

کانال ارزی مهار تورم
در اقتصاد ایران نرخ ارز یکی از مهم ترین کانال های انتقال شوک به تورم است. کالاهای وارداتی، مواد اولیه، ماشین آلات، دارو، نهاده های دامی، خوراکی های اساسی و حتی بخشی از کالاهای تولید داخل مستقیم یا غیرمستقیم از نرخ ارز اثر می پذیرند. به همین دلیل آزادسازی منابع ارزی می تواند در کوتاه مدت نقش ضربه گیر داشته باشد.

تمدید مدت شرکت در مناقصه عمومی (دومر حلهای)
بدینوسیله شرکت انبیه گستر کارآفرین اعلام می دارد مهلت زمان ارائه پیش پانداخت مناقصه عمومی دومرحله ای با موضوع تکمیل اسکلت تهیه و اجرای سقف و عملیات سفت کاری، تاسیسات مکانیکی، الکتریکی و نازک کاری پروژه بانک کارآفرین شعبه گلشهر رشت، مناقصه شماره ۱۴۰۵-۱۱۸ تا ساعت ۱۱ صبح روز شنبه ۰۹/۰۴/۱۴۰۵ تمدید گردید.

کانال پولی بانک مرکزی
مهم ترین بخش اظهارات همتی شاید همان جایی باشد که توضیح می دهد این منابع پیشتر توسط بانک مرکزی از دولت خریداری و معادل ریالی آن پرداخت شده بنابراین جزو ذخایر بانک مرکزی محسوب می شود. این نکته از نظر حسابداری پولی اهمیت زیادی دارد. اگر بانک مرکزی اکنون از این منابع برای واردات کالاهای اساسی استفاده کند و کالا را در داخل بفروشد ریالی که از فروش داخلی به دست می آورد می تواند از جامعه جمع شود. به زبان ساده اگر این فرآیند درست اجرا شود به جای آنکه آزادسازی منابع به افزایش پایه پولی منجر شود می تواند بخشی از نقدینگی موجود را جذب کند. این همان نقطه ای است که خبر همتی را از یک خبر ارزی به یک خبر پولی تبدیل می کند. در شرایطی که رشد نقدینگی یکی از موتورهای اصلی تورم ایران است هر سازوکاری که بتواند شتاب رشد پول را کاهش دهد برای مسیر قیمت ها اهمیت دارد.

البته این کانال نیز به طراحی اجرایی وابسته است. اگر کالاهای وارداتی با نرخ های پاره های سنگین و بدون سازوکار بازگشت ریال فروخته شود اثر جمع آوری نقدینگی محدود می شود. اگر منابع ارزی صرف پوشش کسری های جاری شود اثر ضد تورمی آن تضعیف خواهد شد. اگر هم دولت از محل گشایش ارزی تمهیدات هزینه ای تازه ایجاد کند حتی ممکن است اثر نهایی توافق کمتر از انتظار باشد.

بنابراین بانک مرکزی در برابر یک آزمون مهم قرار گرفته است: آیا می تواند گشایش ارزی را به عملیات مدیریت نقدینگی تبدیل کند؟ پاسخ این سوال بخشی از مسیر تورم ۱۴۰۵ را تعیین خواهد کرد.

سناریوی خوشبینانه؛ توافق پایدار و تورم نزولی
در سناریوی خوشبینانه تفاهم سوسیسی به توافقی پایدارتر تبدیل شده، معافیت نفتی تمدید می شود، منابع آزاد شده در عمل قابل استفاده می ماند و صادرات نفت و پتروشیمی با هزینه کمتر ادامه پیدا می کند. در این وضعیت بانک مرکزی هم دست بازتری برای مدیریت بازار ارز دارد و دولت نیز با فشار کمتری برای تأمین کسری بودجه روبه رو می شود.

نتیجه این سناریو کاهش انتظارات تورمی و حرکت تدریجی تورم به سمت سطوح پایین تر است. در چنین وضعیتی پیش بینی رسمی تورم ۳۴/۵ درصدی می تواند به یک هدف قابل دسترس تر تبدیل شود. البته حتی در این سناریو هم تورم ایران پایین نخواهد بود. اقتصاد از سطحی بسیار بالا شروع کرده و کاهش پایدار قیمت ها نیازمند زمان بوده اما مزیت سناریوی خوشبینانه این است که خطر جهش تورم و ورود به محدوده های بسیار نگران کننده کاهش می یابد.

در این مسیر مهم ترین علامت برای بازارها تمدید معافیت نفتی و قابل مشاهده شدن جریان واقعی ارز است. بازار فقط به خیر اعتماد نکرده بلکه به تکرار و استمرار جریان ارز اعتماد می کند.

جمع بندی؛ تورم میان دلارهای آزاد شده و کسری های پنهان
تورم ۱۴۰۵ در یک دوراهی تعیین کننده ایستاده است: در یک سوی مسیر آزادسازی ۱۲ میلیارد دلار منابع مسدودی، معافیت ۶۰ روزه فروش نفت و امکان کاهش هزینه های نقل و انتقال مالی قرار دارد. این مسیر می تواند انتظارات تورمی را آرام کند، واردات کالاهای اساسی را روان تر کرده، فشار بودجه را کاهش دهد و به بانک مرکزی امکان دهد بخشی از ریال موجود در اقتصاد را جمع آوری کند اما در سوی دیگر مسیر واقعیت های سخت اقتصاد ایران ایستادند: تورم بالای آغاز سال، کسری های پنهان بودجه، ناترازی بانکها، رشد نقدینگی، وابستگی بودجه به نفت و پایه مالیاتی ناکافی. توافق سوسیسی می تواند فرصت بسازد اما نمی تواند به تنهایی جای اصلاحات مالی و پولی را بگیرد.

اگر گشایش ارزی به سیاست ضد تورمی تبدیل شود تورم می تواند از خطر جهش فاصله بگیرد اما اگر این گشایش فقط در سطح خیر، مجوز موقت و آرامش کوتاه بازارها باقی بماند موتورهای قدیمی تورم دوباره روشن خواهند شد.

به همین دلیل پرسش اصلی اقتصاد ایران در ماه های آینده این نیست که آیا ۱۲ میلیارد دلار آزاد می شود یا نه بلکه پرسش اصلی این است که پس از این دوره مطمئن نیست. نتیجه چنین وضعیتی آرامش نسبی اما نه پایدار است.

در این سناریو نرخ ارز و طلا می توانند بخشی از هیجان خود را تخلیه کنند. انتظارات تورمی نیز ممکن است برای چند هفته یا چند ماه کاهش یابد اما از آنجا که کسری بودجه، بحران قرار گیرد.

به همین دلیل پرسش اصلی اقتصاد ایران در ماه های آینده این نیست که آیا ۱۲ میلیارد دلار آزاد می شود یا نه بلکه پرسش اصلی این است که پس از این دوره مطمئن نیست. نتیجه چنین وضعیتی آرامش نسبی اما نه پایدار است.

در این سناریو نرخ ارز و طلا می توانند بخشی از هیجان خود را تخلیه کنند. انتظارات تورمی نیز ممکن است برای چند هفته یا چند ماه کاهش یابد اما از آنجا که کسری بودجه، بحران قرار گیرد.

بازتاب

مجله فارن افروز گزارش داد
آغاز عصر جدید جنگ

جهان صنعت نیوز - آمریکا در جنگ ۲۰ روزه علیه ایران، برتری هوایی خود را به طور گسترده به کار گرفت و بیش از ۱۳ هزار حمله علیه اهداف ایرانی انجام داد. اما این قدرت تخریبی مانع پاسخ ایران نشد. تهران در این دوره بیش از ۲۰۰ موشک و هواپیمای هشدار زودهنگام را نابود کرد؛ خسارتی که فراتر از قیمت ۳۰۰ میلیون دلاری آن است زیرا نواگان آمریکا از این هواپیما اکنون تنها ۱۵ فروند دارد و جایگزینی آن سال‌ها زمان می‌برد.

اقتصاد جنگ تغییر کرده است

پهپادها نهنها شیوه نبرد بلکه منطق اقتصادی جنگ را تغییر دادند. بازیگران کوچک‌تر اکنون می‌توانند با تجهیزات ارزان، خسارت‌های سنگین به دارایی‌های بسیار گران‌تر وارد کنند. در جنگ ایران، حملات موشکی و پهپادی به پایگاه‌های آمریکا یک هواپیمای هشدار زودهنگام را نابود کرد؛ خسارتی که فراتر از قیمت ۳۰۰ میلیون دلاری آن است زیرا نواگان آمریکا از این هواپیما اکنون تنها ۱۵ فروند دارد و جایگزینی آن سال‌ها زمان می‌برد.

دفاع گران در برابر حمله ارزان

آمریکا همچنین با مشکل جدی در دفاع موشکی روبرو است. سامانه‌های دفاعی امروز موثرتر از گذشته‌اند اما بسیار گران هستند. آمریکا اسرائیل و کشورهای خلیج فارس در جنگ ایران ۱۷۰۰ موشک بالستیک و پهپاد ایرانی را رهگیری کرد؛ اما نسبت هزینه به سود به نفع ایران بوده است. رهگیری یک پهپاد چند دههزار دلاری با موشک پاتریوت چند میلیون دلاری، از نظر اقتصادی پیروزی پایداری نیست. جنگ ایران ذخایر دفاع موشکی آمریکا را نیز به شدت کاهش داده است. از آغاز جنگ، آمریکا حدود نیمی از موشک‌های پاتریوت و بین ۵۰ تا ۶۰ درصد رهگیرهای تاد خود را مصرف کرده است. بازسازی این ذخایر سال‌ها زمان می‌برد و نیروهای آمریکا را نهنها در خاورمیانه بلکه در اروپا و آسیا نیز آسیب‌پذیر می‌کند.

موانع اصلی: فرهنگ و بوروکراسی نظامی

تجربه تاریخی نشان می‌دهد فناوری به‌تنهایی پیروزی نمی‌آورد. آنچه تفاوت ایجاد می‌کند، روش استفاده از فناوری، دکترین، آموزش و ساختار سازمانی است. ارتش‌هایی که نتوانند با فناوری‌های نو سازگار شوند، حتی با تجهیزات پیشرفته نیز عقب می‌مانند. آمریکا در این زمینه با موانع فرهنگی جدی روبرو است. نیروهای نظامی اغلب هویت حرفه‌ای خود را بر پایه ارزش‌های قدیمی تعریف می‌کنند. نمونه آن مقاومت در برابر پهپادهاست. در نیروی هوایی، پذیرش کنترل‌کنندگان غیرخلبان برای پهپادها دشوار بود زیرا با تصور سنتی از خلبان تعارض داشت. در نیروی دریایی نیز پهپادهای رزمی ناوشین به جای آنکه جایگزین جنگنده‌های سرشنین‌دار شوند به نقش سوخت‌رسان تقلیل یافتند تا ساختار سنتی هوانوردی دریایی حفظ شود. هوش مصنوعی این چالش هویتی را شدیدتر خواهد کرد زیرا مستقیماً نقش انسان و ماشین را در تصمیم‌گیری نظامی زیر سؤال می‌برد.

نیاز به معیارهای جدید قدرت

در همین رابطه یونسکو مقاله نتیجه‌گیری کرده و مدعی شده که آمریکا هنوز می‌تواند قدرت نظامی برتر جهان باقی بماند اما فقط در صورتی که اکنون خود را با واقعیت‌های جنگ جدید سازگار کند. در غیر این صورت، مانند قدرت‌های که در گذشته نتوانستند فناوری‌های تحول‌آفرین را به‌موقع در ارتزبانی خود جایگاه خود را برقیه‌ای خواهد باخت که سریع‌تر، ارزان‌تر و جسورانه‌تر با عصر جدید جنگ سازگار می‌شوند.

«جهان صنعت» - اخیرا شرکت

فضایی و هوش مصنوعی اسپیس ایکس با ارزشی خیره‌کننده وارد بورس شد؛ بزرگ‌ترین ارزش‌گذاری تاریخ که بنیانگذار آن، ایلان ماسک را به نخستین تریلیونر جهان تبدیل کرد. در همین فاصله زمانی، اداره آمار کار ایالات متحده اعلام کرد که کارگر متوسط آمریکایی تا ماه مه، معادل یک‌سال و نیم از افزایش واقعی دستمزدهای خود را از دست داده است. همچنین دو شرکت پیش‌روی دیگر در حوزه هوش مصنوعی یعنی آنتروپیک و اوپن‌آی‌آی نیز در آستانه جذب سرمایه‌های عظیم قرار دارند. آن‌هم در شرایطی که اعتماد عمومی به این فناوری به‌شدت کاهش یافته و نگرانی‌ها درباره از دست رفتن مشاغل و تشدید نابرابری اقتصادی رو به افزایش است.

طبق گزارشی که در این خصوص

مجله فارن‌پالیسی منتشر کرده، سیاستگذاران اکنون تحت‌فشار قرار دارند تا نشان دهند صرفاً نظاره‌گر انقلابی فناوریانه نیستند که می‌تواند نظم اجتماعی را دگرگون کند. واکنش غریزی آنان، بازگشت به الگوهای است که در دوران پیشین و هنگام ورود اتوماسیون به کارخانه‌ها به کار گرفته شد. اما آن نسخه قدیمی هرگز چندان موفق نبود زیرا از دهه ۱۹۸۰ تاکنون نتوانسته است خسارت کارگران بیکار شده را به طور کامل جبران کند و اجرای آن در اغلب اقتصادهای پیشرفته با افزایش نابرابری همراه بوده است. اکنون نیز این رویکرد برای مواجهه با موج جدید تحولات سخت‌تر است. گذشته کارآمد به‌نظم می‌رسد.

اصلی‌ترین مولفه‌های سیاست‌های

دولت‌ها در برابر اتوماسیون که نخست در آمریکا شکل گرفت و سپس با شدت و ضعف در دیگر کشورها به کار گرفته شد، شامل بازآموزی نیروی کار برای مشاغل جدید، حمایت از افراد بیکار از طریق بیمه بیکاری، جبران زیان بازندگان از طریق برنامه‌های تعدیل تجاری و تشویق کارفرمایان به حفظ مشاغل تا حد امکان بود. فرض بنیادین این سیاست‌ها آن بود که پس از یک دوره دشوار سازگاری، اقتصاد در سطح بالاتری از بهره‌وری تثبیت می‌شود، مشاغل جدیدی ایجاد خواهد شد و در نهایت همه از این تحول منتفع خواهند شد.

امروز نیز دولت‌ها بار دیگر آموزش

مجدد و ارتقای مهارت‌ها را در مرکز راهبردهای خود برای سازگاری با هوش مصنوعی قرار داده‌اند. دولت‌ها هذ را ایجاد یک موتور ملی بازآموزی

چگونه هوش مصنوعی بازار کار و اقتصاد را متحول کرده است؟
مخاطرات انقلاب صنعتی نوین

تأمین می‌کند.

به طور متوسط درآمد نیروی کار در اقتصادهای پیشرفته با نرخ حدود ۳۵ درصد مالیات‌گیری می‌شود در حالی که نرخ مالیات بر سرمایه حدود ۲۰ درصد یا حتی کمتر است. به‌ویژه اگر معافیت‌ها و خلأهای قانونی را نیز در نظر بگیریم.

افزایش بهره‌وری ناشی از هوش

مصنوعی، درآمد را از طیف گسترده‌ای از کارکنان با درآمد مناسب به سمت مالکان سرمایه منتقل می‌کند. در نتیجه، همان پایه مالیاتی که قرار است هزینه برنامه‌های حمایتی را تأمین کند، به تدریج تضعیف می‌شود. پیامد این روند شکل‌گیری یک چرخه میوب است: چرخه‌ای که در آن کارگران دو بار متضرر می‌شوند؛ نخست، از طریق از دست دادن درآمد و شغل و دوم، از طریق انتقال بخش عمده منافع حاصل از هوش مصنوعی به مالکان الگوریتم‌ها و سرمایه. به این ترتیب نابرابری اقتصادی از هر دو سو تشدید می‌شود.

چه چیزی باید جایگزین

الگوی دوران کارخانه‌ها شود؟ در چنین شرایطی سوال مهم این است که چه چیزی باید جایگزین الگوی دوران کارخانه‌ها شود؟ کارشناسان معتقدند پنج اصل می‌تواند مبنای بازطراحی سیاست‌های عمومی قرار گیرد: نخست آنکه آموزش و ارتقای مهارت باید به زیرساختی دائمی تبدیل شود، نه برنامه‌ای موقتی برای نجات افراد بیکار. در این میان تسلط بر هوش مصنوعی باید در مرکز این آموزش‌ها قرار گیرد زیرا کارکنانی که مهارت‌های مرتبط با هوش مصنوعی دارند به‌طور متوسط ۲۰ درصد بیشتر از سایر هم‌تایان خود در جهان درآمد کسب می‌کنند. بهتر آن است که این آموزش‌ها

ریسندگی گرفته تا ربات‌های جوشکار،

عمدتاً وظایف فیزیکی و تکراری را برعهده می‌گرفتند و این امکان را فراهم می‌کردند که کارگران به مشاغل شناختی و پردرآمدتر منتقل شوند. اما هوش مصنوعی این روند را معکوس کرده است. اکنون بیشترین تأثیر آن بر مشاغل فکری، تحلیلی و دانشی است یعنی دقیقاً همان مشاغلی که کارکنان آنها سال‌ها برای کسب مدارک دانشگاهی و مهارت‌های تخصصی سرمایه‌گذاری کرده‌اند.

برخی استدلالات می‌کنند که

هوش مصنوعی قرار نیست جایگزین کارکنان دانشی شود بلکه صرفاً تحقیقات ما نشان می‌دهد مشاغلی که در معرض خطر خواهند بود. این شکاف آن قدر بزرگ است که برنامه‌های بازآموزی یا صندوق‌های بیمه بیکاری به سختی قادر به جبران آن خواهند بود. موسسه کارپابی چلنجر، گری‌اند کرسیمس اعلام کرده است که تنها در سال حدود ۱/۲ میلیون فرصت شغلی حذف شده و از آن زمان تاکنون این روند شتاب بیشتری گرفته است.

نکته مهم‌تر آن است که این

تعدیل‌ها ماهیتی ساختاری دارند، نه چرخه‌ای. شرکت‌ها دیگر صرفاً برای عبور از یک رکود اقتصادی نیروهای خود را کاهش نمی‌دهند بلکه ساختار نیروی انسانی خود را به‌طور دائمی بازطراحی می‌کنند و هوش مصنوعی را دلیل اصلی این تغییرات می‌دانند.

مهم‌ترین ستون سیاست‌های

حمایتی در این میان مهم‌ترین ستون سیاست‌های حمایتی دولت‌ها یعنی بازآموزی نیروی کار، بر فرضی استوار است که ممکن است در عصر هوش مصنوعی دیگر اعتبار نداشته باشد. در گذشته ماشین‌ها از دستگاه‌ها

مهارت‌ها سخن می‌گوید که قرار است

میلیون‌ها نفر را آموزش دهد. کانادا وعده داده سواد هوش مصنوعی و برنامه‌های هدایت شغلی را برای نسل جوان توسعه دهد. کره‌جنوبی نیز برنامه‌های گسترده آموزش‌های فنی و بازآموزی حرفه‌ای را در دستور کار قرار داده است.

ایالات متحده هنوز چارچوب فدرال

جامعی برای حمایت از کارگرانی که در معرض تاثیر هوش مصنوعی قرار دارند تدوین نکرده است اما در کنگره طرح‌هایی با حمایت هر دو حزب در حال بررسی است که محور اصلی آنها آموزش و ارتقای مهارت‌هاست. برخی ایالت‌ها نیز مستقل از دولت فدرال اقدام کرده‌اند. از جمله فرمان اجرایی گابریل نیوسام فرماندار کالیفرنیا که بازآموزی کارکنان دفتری و اداری در معرض خطر را پیشنهاد می‌کند. در ایالت ویکتوریای استرالیا نیز دولت محلی برنامه‌ای برای نجات مسیر شغلی افراد آسیب‌پذیر طراحی کرده است.

برخی کشورها حتی فراتر رفته‌اند.

پکن نهنها شرکت‌ها را به آموزش کارکنان تشویق می‌کند بلکه با استناد به چندین رای دادگاه، به بنگاه‌های اقتصادی شدیداً داده است که همزمان با به‌کارگیری هوش مصنوعی در کاشی نیروی انسانی خودداری کنند. این اقدامات بدون تردید با نیت مثبت طراحی شده‌اند اما احتمالاً هوش مصنوعی قرار داده‌اند. دولت کافی نخواهند بود زیرا مقابله با

همانند برنامه‌های واکسیناسیون عمومی طراحی شوند یعنی پیش از آنکه افراد شغل خود را از دست بدهند، مهارت‌های لازم را کسب کنند.

برخی کشورها الگوهای مناسبی ارائه کرده‌اند. سنگاپور یادگیری مادام‌العمر را برای همه بزرگسالان به یک کالای عمومی تبدیل کرده است. استونی ابزارهای پیشرفته هوش مصنوعی را وارد تمامی کلاس‌های دوره متوسطه کرده و فرانسه برای هر کارگر یک حساب آموزشی شخصی و قابل انتقال ایجاد کرده است که در سراسر دوران اشتغال همراه او باقی می‌ماند.

اصل دوم آن است که با توجه به محدود بودن منابع، برنامه‌های آموزشی باید بر اساس ظرفیت سازگاری افراد اولویت‌بندی شوند؛ عواملی مانند میزان پس‌انداز، سن، قابلیت انتقال مهارت‌ها و وضعیت بازار کار محلی باید در این تصمیم‌گیری لحاظ شوند.

برنامه‌نویسان، مدیران مالی و وکلا که درآمد بالا، پشتوانه مالی و مهارت‌های قابل انتقال دارند، احتمالاً بدون کمک دولت نیز قادر به سازگاری خواهند بود. اما کارکنان مشاغل دفتری، فروش و امور اداری که هم بیشترین آسیب‌پذیری را دارند و هم کمترین توانایی برای تطبیق با شرایط جدید، باید در اولویت قرار گیرند.

اصل سوم آن است که سیاست‌ها باید برای سرعت نامشخص تحول آماده باشند. هوش مصنوعی ممکن است در برخی بخش‌ها به‌سرعت فراگیر شود و در برخی دیگر به‌آرامی پیش برود. بنابراین سیاست‌گذاری باید هم انعطاف‌پذیر باشد و هم از حاشیه امنیت کافی برخوردار شود.

دانمارک با مدل انعطاف همراه با امنیت امکان استخدام و اخراج آسان را با مزایای سخاوتمندانه و برنامه‌های بازآموزی ترکیب کرده است. در سوئد چرخه میوب است: چرخه‌ای که در آن کارگران دو بار متضرر می‌شوند؛ نخست، از طریق از دست دادن درآمد و شغل و دوم، از طریق انتقال بخش عمده منافع حاصل از هوش مصنوعی به مالکان الگوریتم‌ها و سرمایه. به این ترتیب نابرابری اقتصادی از هر دو سو تشدید می‌شود.

اصل چهارم آن است که دولت‌ها باید پیش از وقوع موج بیکاری، داده‌های دقیق درباره آثار هوش مصنوعی جمع‌آوری کنند. نه پس از آن، دولت‌ها از بزرگ‌ترین خریداران سامانه‌های هوش مصنوعی سازمانی هستند و می‌توانند شرط کنند که هر قرارداد بزرگ، همراه با یک ارزیابی مستقل و حسابرسی شده از تعداد مشاغلی باشد که احتمالاً در نتیجه استفاده از آن فناوری حذف خواهد شد در مقیاسی گسترده‌تر نیز می‌توان شرکت‌ها را ملزم کرد همان‌گونه که امروز آثار زیست‌محیطی فعالیت‌های خود را گزارش می‌کنند، پیامدهای استفاده از هوش مصنوعی بر اشتغال و نیروی کار را نیز به‌صورت شفاف افشا کنند.

تجدید آگهی ارزیابی کیفی مناقصه ۳۱۱۵
موضوع: تأمین خدمات راهبری، سرویس، نگهداری و تعمیرات تأسیسات برقی و مکانیکی، آسانسورها و سیستم مدیریت هوشمند و تأمین اقلام مصرفی ساختمان‌های مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران
شماره ستاد: ۲۲۰۰۰۹۲۲۱۰۰۰۵۰۲۰۰۵

مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران در نظر دارد موضوع مناقصه فوق‌الذکر را با مشخصات و شرایط کلی زیر از طریق برقراری مناقصه عمومی بکمرحله‌ای (یکپارچه) به شرکت واحد شرایط واگذار نماید.
موضوع: تأمین خدمات راهبری، سرویس، نگهداری و تعمیرات تأسیسات برقی آسانسورها و سیستم مدیریت هوشمند و تأمین اقلام مصرفی ساختمان‌های مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران
مدت زمان اجرای پیمان: ۱۲ ماه
محل انجام خدمات: تهران، ری، کوار
شرایط مناقصه‌گر:
۱- گواهی تأیید صلاحیت فعالیت صادره از اداره کار و امور اجتماعی امور تأسیساتی حداقل رتبه ۶
۲- رعایت دستورالعمل آیین‌نامه ایمنی امور پیمانکاری به شماره ۳۳-۱۳۳ مورخ ۱۴۰۴/۷/۱۳ و وزارت تعاون، کار و امور اجتماعی
۳- ثبت‌نام در سامانه جامع تجارت ایران (جام) به نشانی ntswit به منظور فراهم نمودن امکان استعلام و تعیین اصالت صورت‌های مالی حسابرسی شده مناقصه‌گران از سامانه پردیس
۴- داشتن توانایی ارایه تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به مبلغ ۱۶۱۸۰۰۰۰۰ ریال مطابق ضوابط اعلامی از سوی مناقصه‌گر و قابل استعلام، طبق تصویب‌نامه شماره ۲-۱۳۴۰۲/۵۰۶۵۹۹۰۵ مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۲

آگهی فراخوان مناقصه عمومی یکمهره‌ای با ارزیابی کیفی مناقصه‌گران
۱- موضوع مناقصه مناقصه عمومی به شماره مع/۹۸۶/۰۴/SZ تحت عنوان «انجام خدمات حراست و حفاظت از اموال، اماکن، تأسیسات، خطوط لوله و مراکز جمع آوری و خطوط شبکه هوایی در منطقه عملیاتی پارسیان»
۲- شماره مناقصه: مع/۹۸۶/۰۴/SZ
۳- نوع مناقصه عمومی یکمهره‌ای
۴- مدت انجام کار: ۱۲ ماه
۵- مناقصه مورد اشاره در سامانه اینترنتی setadiran.ir با مشخصات به شماره فراخوان ۳۰۰۰۹۱۷۰۱۰۰۰۳ ثبت گردیده است.
۶- تقسیم شرکت در فرآیند کار: حداقل به مبلغ ۲۸۲,۴۵۵ ریال (به حرف هتاد و هفت میلیارد و یکصد و پنجاه و شش میلیون و دو صد و هشتاد و دو هزار و چهارصد و پنجاه و پنج ریال) که باستانی به صورت مجزا شده در سامانه ستاد ایران ارائه کرده و همچنین در صورت ترنده شدن قادر به ارائه ضمانتنامه انجام تعهدات به میزان ۱۰ درصد مبلغ اولیه پیمان باشد.
۷- محل اجراء منطقه عملیاتی پارسیان
۸- مهلت دریافت اسناد و ارسال (بارگذاری) پاسخ مناقصه‌گران در سامانه الکترونیکی ستاد دولت پس از انتشار نوبت اول آگهی مناقصه اعلام و درج می‌گردد
۹- آدرس سامت جهت دریافت و بارگذاری اسناد: www.setadiran.ir (که در اسناد مناقصه به اختصار (سامانه ستاد) نامیده می‌شود).
۱۰- آدرس مناقصه‌گزار: شرازی - خیابان کریمخان زند - روبروی خیابان خیام - نبش کوچه ۴۲ - ساختمان شرکت بهره‌برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی - تلفن تماس امور اداره حقوقی و پیمان‌ها: ۰۷۱۲۳۱۳۸۵۴-۰۷۱۲۳۱۳۸۵۴
۱۱- تلفن تماس کمیته فنی بازرسی: ۰۶۶۱-۰۷۱۲۳۱۳۸۵۴-۰۷۱۲۳۱۳۸۵۴-۰۷۱۲۳۱۳۸۵۴-۰۷۱۲۳۱۳۸۵۴
۱۲- مبلغ تر واره اول: مبلغ به عدد مبلغ (۲,۳۳۳,۱۴۱,۲۲۲ ریال مبلغ (به حرف دو هزار و یانصد و هشتاد و هشت میلیون و یکصد و بیست و دو هزار و هشتصد و سی و چهار ریال)
۱۳- پیش‌پرداخت: ۱۵٪ (پانزده درصد) مبلغ اولیه پیمان و در قبال ارائه ضمانتنامه پیش پرداخت بانکی معتبر.
۱۴- کلیه مشخصات و شرایط مناقصه به عمل می‌آید پس از بارگذاری اسناد استعلام ارزیابی کیفی در سامانه «ستاد ایران» در مهلت مقرر جهت اخذ اسناد شماره به آدرس اینترنتی سامانه ستاد ایران مراجعه نمایند و پس از دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی کلیه مدارک و مستندات مندرج در آن را مطالعه، تکمیل و در مهلت مقرر بارگذاری نمایند. ضمناً کلیه مراحل فرآیند مناقصه و ارزیابی کیفی مناقصه‌گران بصورت غیر حضوری و صرفاً از طریق سامانه مذکور صورت خواهد پذیرفت. لازم به توضیح است که پس از ارتزبانی اسناد مناقصه میان متقاضیان واحد شرط توزیع خواهد شد. بدیهی است بارگذاری اسناد و مدارک جهت ارزیابی کیفی بعد از مهلت مقرر میسر نمی‌باشد.

مناقصه عمومی ۱-۴-۴۰۵-۱۰۰-T-MA
(یکمهره‌ای یکپارچه همراه با ارزیابی کیفی)
۱- موضوع مناقصه: آگهی تجدید مناقصه پروژه بهسازی سرویس بهداشتی سالن‌های عمومی ترمینال‌های ۱ و ۲ و ۶ و ۷ فرودگاه بین‌المللی مهرآباد - از طریق اشخاص حقوقی واجد شرایط
۲- مهلت فروش اسناد: به منظور دریافت اسناد به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir در تاریخ ۱۴۰۵/۰۴/۰۶
۳- نحوه دریافت اسناد: به شیوه دریافت اسناد به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۸ ساعت ۸:۰۰ صبح می‌باشد.
۴- آخرین مهلت ارسال پیشنهادات در سایت: روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۸ ساعت ۸:۰۰ صبح می‌باشد.
۵- زمان بازگشایی پاکات ارزیابی کیفی: روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۸ ساعت ۹:۰۰ صبح می‌باشد.
۶- مبلغ سپرده شرکت در مناقصه: ۲۵۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد.
۷- صلاحیت متقاضیان: مناقصه‌گران باید حداقل دارای گواهی صلاحیت (رتبه‌بندی) در پایه ۴ و پایه ۵ و تأسیسات و تجهیزات از سازمان برنامه و بودجه باشند. گواهینامه صلاحیت ایمنی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (دارای اعتبار)، همچنین شناسه ملی، کد اقتصادی، روزنامه رسمی، اساسنامه، آخرین تغییرات شرکت و صورت‌های مالی حسابرسی شده را داشته باشند.
شماره آگهی: ۲۲۱۴۹۱ - تلفن ۹۶۱

دوراهی درمان یا نان شب

«جهان صنعت» ابعاد گرانی و کمبود دارو را بررسی کرد

رضا یارباغ - جهان صنعت

میزان افزایش قیمت برخی داروها به‌ویژه مکمل‌ها باید گفت که محل بحث است. دولت در قیمت‌گذاری مکمل‌ها عملاً دخالتی ندارد زیرا این محصولات از ارزش ترجیحی استفاده نمی‌کنند و تولید آنها با ارزش آزاد انجام می‌شود. به همین دلیل تولیدکنندگان اختیار بیشتری در تعیین قیمت دارند و در نتیجه در حوزه مکمل‌ها با افزایش قیمت بسیار شدیدی مواجه بوده‌ایم.

تهیه یک نسخه دارو برای بسیاری غیرممکن است

رییس کمیسیون داروی مجلس ادامه داد: در سایر گروه‌های دارویی نیز افزایش قیمت مشاهده شده است. در برخی موارد قیمت‌ها دو برابر و در برخی دیگر بین سه تا پنج برابر افزایش یافته است. با این حال فارغ از میزان افزایش، این رشد قیمت‌ها برای مصرف‌کننده قابل قبول نیست. هرچند در برخی کشورها نیز قیمت دارو افزایش یافته اما تفاوت در قدرت خرید مردم باعث شده است که فشار کمتری را تحمل کنند. در ایران با توجه به سطح درآمد کارگران و کارمندان، پرداخت هزینه چندمیلیون تومانی برای تهیه تنها یک نسخه دارویی، برای بسیاری از خانوارها دشوار و حتی غیرممکن است. از سوی دیگر پوشش بیمه‌ای نیز پاسخگوی هزینه‌های درمان نیست. براساس آنچه مشاهده می‌شود، حتی افراد دارای بیمه نیز به‌طور خوشبینانه حدود ۵۰ تا ۶۰ درصد هزینه نسخه را از جیب خود پرداخت می‌کنند. علاوه بر این بیمه‌ها مطالبات داروخانه‌ها را با تاخیری حدود هفت تا هشت‌ماهه تسویه می‌کنند. این تاخیر فشار مالی سنگینی بر داروخانه‌ها وارد کرده و تعادل اقتصادی زنجیره تامین دارو را بر هم زده است

دارو در محاصره تحریم و تورم

نجف آبادی در پایان بیان کرد: به باور من مشکلات امروز نظام دارویی کشور حاصل مجموعه‌ای از عوامل به‌هم‌پیوسته است. از داروخانه‌ها، شرکت‌های پخش و تولیدکنندگان گرفته تا بیمه‌ها، بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه، همگی در این زنجیره نقش دارند.

در مجموع نیز بخش قابل توجهی از این مشکلات، ناشی از تحریم‌هاست. در خصوص مذاکرات نیز متقدم ماهیت مذاکره بر پایه امتیاز دادن و امتیاز گرفتن است و هیچ‌یک از طرفین نمی‌تواند تمام خواسته‌های خود را محقق کند. البته نگرانی‌هایی درباره پایبندی طرف‌های مذاکره به تعهدات وجود دارد؛ تجربه‌های گذشته نیز این نگرانی را تقویت کرده است.

با این حال امیدوارم هر توافقی که حاصل می‌شود، با پایبندی همه طرف‌ها همراه باشد و در نهایت به صلحی پایدار و کاهش مشکلات مردم به‌ویژه مردم ایران منجر شود تا شهروندان بتوانند از رفاه نسبی و زندگی آرام‌تری برخوردار باشند.

در پایان باید تاکید کنم که مردم از بابت ذخایر استراتژیک دارویی کشور نگرانی نداشته باشند. در حال حاضر ذخایر دارویی استراتژیک کشور در سطح قابل قبولی قرار دارد و از این بابت مشکلی برای مردم ایجاد نخواهد شد.

دیدگاه

مورد نیاز خود را به‌موقع دریافت کنند. البته علاوه بر تخصیص ارز، تامین منابع ریالی برای خرید ارز نیز یکی دیگر از چالش‌های مهم شرکت‌های واردکننده است. با افزایش نرخ ارز از ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان به نرخ‌های بالاتر، طبیعتاً قیمت تمام‌شده دارو نیز افزایش یافته است. بر همین اساس سیاست دولت این است که مابه‌التفاوت ناشی از حذف ارز ترجیحی از طریق سازمان‌های بیمه‌گر جبران شود تا پرداخت از جیب بیماران افزایش پیدا نکند. اگر این سیاست به‌درستی اجرا شود، یارانه‌ای که بیشتر در ابتدای زنجیره پرداخت می‌شد، در انتهای زنجیره و از طریق بیمه‌ها به بیماران اختصاص خواهد یافت.

رییس هیات‌مدیره اتحادیه واردکنندگان دارو اظهار کرد: در حال حاضر تخصیص ارز با تاخیر انجام می‌شود. هرچند مسوولان بانک مرکزی اعلام کرده‌اند که روند تخصیص ارز با سرعت بیشتری انجام خواهد شد اما مشکل اصلی تنها تخصیص ارز نیست بلکه تامین منابع ریالی برای خرید ارز نیز اهمیت زیادی دارد. در ماه‌های اخیر بسیاری از شرکت‌های واردکننده با اتکا به اعتبار خود نزد شرکت‌های خارجی، داروها را بدون تخصیص ارز وارد کشور کرده‌اند. این محموله‌ها با مجوز سازمان غذا و دارو و حداقل اسناد لازم از گمرک ترخیص، قیمت‌گذاری و وارد بازار شده‌اند اما تخصیص ارز آنها گاهی دو تا شش‌ماه بعد انجام می‌شود. در این فاصله شرکت‌ها ناچارند ارز را با نرخ‌های بالاتر تهیه کنند که زیان قابل توجهی به آنها تحمیل می‌کند. موضوع مابه‌التفاوت ارزی داروهای ترخیص شده در سال‌های اخیر نیز همچنان از مسائل مهمی است که باید برای آن راهکار مناسبی اندیشیده شود تا فعالیت شرکت‌ها دچار اختلال نشود و روند تامین ارز آسیب نبیند.

وی در پایان گفت: بخش عمده بازار دارویی کشور، حدود ۹۷ تا ۹۸ درصد از نظر تعداد اقلام مصرفی، در اختیار تولید داخل است و تنها ۳ درصد بازار به داروهای وارداتی اختصاص دارد. در جریان جنگ به‌ویژه محدودیت‌هایی که در مناطق جنوبی کشور و مسیرهای حمل مواد اولیه از هند و چین ایجاد شده کارخانه‌های تولید دارو با مشکلاتی در تامین مواد اولیه روبرو شدند و همین مساله موجب بروز کمبود برخی اقلام دارویی شد

خوشبختانه با بهبود شرایط حمل‌ونقل و توافقات انجام‌شده، انتظار می‌رود محدودیت‌های ایجادشده در حوزه تولید داخل نیز به‌تدریج برطرف شود. در بخش واردات نیز به‌جز داروهایی که از هند تامین می‌شوند، در مسیر واردات از اروپا مشکل خاصی وجود ندارد. با این حال تغییر نرخ ارز از ارز ترجیحی به ارز مبادله‌ای، افزایش ذاتی قیمت دارو را به‌دنبال دارد. از این‌رو دولت باید مابه‌التفاوت ناشی از این تغییر را در اختیار سازمان‌های بیمه‌گر قرار دهد تا بیمه‌ها بتوانند سهم بیشتری از هزینه دارو را پوشش دهند و پرداخت از جیب بیماران افزایش قابل توجهی پیدا نکند.

تغییر نرخ ارز؛ عامل اصلی افزایش قیمت داروهای وارداتی

احمد آتش‌هوش، رییس هیات‌مدیره اتحادیه واردکنندگان دارو در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» بیان کرد: با توجه به مسوولیتی که در حوزه داروهای وارداتی دارم، صرفاً می‌توانم درباره این بخش اظهارنظر کنم. اگر بخواهیم وضعیت دارو را از دامنظر کمبود و قیمت بررسی کنیم، باید گفت که در حوزه واردات، کمبود دارو چندان گسترده نیست. خوشبختانه به‌دلیل همکاری شرکت‌های خارجی با نمایندگان خود در ایران و همچنین امکان حمل زمینی محموله‌ها از اروپا، مشکل جدی در تامین داروهای وارداتی وجود ندارد. بخش عمده داروهای وارداتی کشور داروهای ساخته‌شده اروپایی هستند و مواد اولیه آنها نیز از کشورهای اروپایی تامین می‌شود. پیش از این بخش قابل توجهی از این داروها از طریق حمل‌ونقل هوایی وارد کشور می‌شد اما با محدودیت‌ها و قطع پروازها، حمل زمینی جایگزین آن شده است. هرچند حمل زمینی زمان بیشتری می‌برد اما خوشبختانه خللی در تامین داروهای وارداتی اروپایی ایجاد نشده است.

وی افزود: داروهای وارداتی به دودسته تقسیم می‌شوند؛ دسته نخست داروهایی هستند که مشابه تولید داخل ندارند و دسته دوم داروهایی نمونه داخلی آنها تولید می‌شود اما به‌دلیل محدودیت ظرفیت تولید داخل یا اثربخشی بهتر نمونه خارجی برای برخی بیماران، همچنان واردات آنها انجام می‌شود. البته بخشی از داروهای وارداتی از هند تامین می‌شود که در جریان جنگ و به دلیل اختلال در حمل‌ونقل، با تاخیر در ورود به کشور مواجه شد. امیدواریم با ازسرگیری پروازها و بهبود شرایط حمل‌ونقل، این مشکل نیز برطرف شده و کمبودهای ایجادشده جبران شود.

در حوزه قیمت، داروهای وارداتی ارتباط مستقیمی با نرخ ارز تخصیصی دارند. هر زمان ارز ترجیحی به دارو اختصاص یابد و همان نرخ پیشین برای واردات اعمال شود، طبیعتاً تغییری در قیمت دارو ایجاد نخواهد شد اما سیاست‌های جدید ارزی کشور بر پایه یکسان‌سازی نرخ ارز استوار شده است. اسامال حدود ۳ میلیارد دلار ارز ترجیحی برای دارو در نظر گرفته شده در حالی که نیاز واقعی این حوزه حدود ۴ تا ۴/۵ میلیارد دلار برآورد می‌شود

و مابقی باید از محل ارز مبادله‌ای تامین شود. آتش‌هوش گفت: به همین دلیل داروهای که پیش از این با ارز ترجیحی وارد می‌شدند، اکنون با ارز مبادله‌ای قیمت‌گذاری می‌شوند و این موضوع به‌صورت طبیعی موجب افزایش قیمت آنها خواهد شد. بنابراین مهم‌ترین عامل افزایش قیمت داروهای وارداتی، تغییر نرخ ارز تخصیصی است. امیدواریم روند تامین ارز به‌گونه‌ای باشد که شرکت‌ها بتوانند ارز

اختیار پالایشگاه‌ها و مجتمع‌های پتروشیمی قرار می‌گیرد و این واحدها نیز محصولات خود را با همان قیمت‌های جهانی عرضه یا صادر می‌کنند. به همین دلیل افزایش قیمت نفت، هزینه تولید مواد پتروشیمی را به‌شکل محسوسی افزایش داد. این موضوع بر قیمت بسیاری از اقلام مورد استفاده در صنعت داروسازی، از جمله پلیستر، چسب، فویل‌های بسته‌بندی و حتی رنگ مورد استفاده در چاپ بسته‌بندی‌های دارویی تاثیر گذاشت.

وی افزود: از سوی دیگر هدف قرار گرفتن برخی مجتمع‌های پتروشیمی در جریان جنگ، موجب افزایش چندبرابری قیمت مواد اولیه پتروشیمی در داخل کشور شد تا جایی که در برخی موارد، واردات مواد بسته‌بندی از خارج از کشور، نسبت به تامین آنها از تولیدکنندگان داخلی مقرون‌به‌صرفه‌تر شده است که اتفاقی غیرمعمول به‌شمار می‌رود. افزایش قیمت نفت بر مواد موثر دارویی نیز اثر گذاشت زیرا بخش قابل توجهی از این مواد منشأ نفتی دارند. با افزایش قیمت نفت، هزینه تولید مواد موثره نیز افزایش یافت و در کنار آن تورم و رشد دستمزد نیروی کار نیز هزینه‌های تولید را بالا برد. طبیعی است که تولیدکننده این افزایش هزینه‌ها را از محل سود خود جبران نمی‌کند

و در نهایت این هزینه‌ها به‌قیمت نهایی دارو و مصرف‌کننده منتقل می‌شود. کمبود دارو نیز از قبل وجود داشته است که البته درباره آن سند یا مدرکی در اختیار ندارم اما تجربه نشان داده است هر زمان تغییرات ارزی یا کمبود کالا در کشور رخ می‌دهد، عده‌ای از این شرایط سوءاستفاده می‌کنند. نمی‌توان گفت تمام افزایش قیمت‌ها غیرواقعی یا غیرمنطقی بوده است زیرا بخشی از این

حاشیه خلیج فارس نیز رشد قیمت‌ها بین ۳۰ تا ۷۰ درصد بوده است. البته شدت افزایش قیمت در کشورهای عربی کمتر بود زیرا این کشورها ذخایر قابل توجهی از دارو در اختیار داشتند و همین موضوع مانع از بروز شوک شدید قیمتی شد.

درباره کمبود دارو نیز باید گفت که این مساله دو علت اصلی دارد؛ نخست اینکه کمبود برخی اقلام دارویی پیش از جنگ نیز وجود داشت و بخش مهمی از آن ناشی از تحریم‌ها بود.

اگرچه گفته می‌شود دارو و مواد غذایی مشمول تحریم نیستند اما انتقال ارز برای واردات دارو و مواد اولیه همچنان با دشواری‌های جدی همراه است. هرچند بانک مرکزی اعلام می‌کند ارز مصوب برای این بخش تامین شده است اما در عمل واردکنندگان و تولیدکنندگان پس از واریز وجه، به‌طور متوسط سه تا پنج‌ماه منتظر دریافت ارز می‌مانند. این تاخیر روند واردات مواد اولیه و داروهای آماده را با مشکل مواجه کرده و بر تامین به‌موقع دارو تاثیر می‌گذارد. به همین دلیل لازم بود ذخایر شش‌ماهه دارویی، مطابق برنامه‌های پیش‌بینی‌شده از قبل تامین شود.

سوءاستفاده از بیماری شهروندان

رییس کمیسیون داروی مجلس اظهار کرد: نکته دیگری نیز وجود دارد که البته درباره آن سند یا مدرکی در اختیار ندارم اما تجربه نشان داده است هر زمان تغییرات ارزی یا کمبود کالا در کشور رخ می‌دهد، عده‌ای از این شرایط سوءاستفاده می‌کنند. نمی‌توان گفت تمام افزایش قیمت‌ها غیرواقعی یا غیرمنطقی بوده است زیرا بخشی از این

پویا اصل‌باغ - نسخه‌ها یکی پس از دیگری روی پیشخوان داروخانه قرار می‌گیرند

اما برخی داروها موجود نیستند و برخی دیگر با قیمت‌هایی عرضه می‌شوند که بسیاری از بیماران را با شوک مواجه می‌کنند. طی ماه‌های اخیر گرانی و کمبود دارو به یکی از مهم‌ترین سوزده‌های رسانه‌ها و محور گلابه بسیاری از بیماران تبدیل شده است. همزمان شماری از مسوولان حوزه سلامت نیز اذعان کرده‌اند که جنگ اخیر مشکلات بازار دارو را تشدید کرده است. بسته شدن برخی آبراه‌های بین‌المللی، محدودیت در خطوط هوایی و آسیب دیدن برخی مراکز مرتبط با زنجیره تامین دارو، از جمله عواملی است که از سوی مسوولان به‌عنوان دلایل این وضعیت مطرح می‌شود.

با این حال بازار داروی کشور پیش از جنگ نیز با چالش‌هایی همچون تحریم‌ها، تاخیر در تخصیص ارز و سیاست‌گذاری‌های نادرست دست‌وپنجه نرم می‌کرد و اکنون تیغات جنگ نیز بر چاشنی آن افزوده است. در فضای مجازی نیز بیماران هرروز روایت‌هایی از نایاب شدن دارو یا افزایش هزینه‌های درمان منتشر می‌کنند؛ روایت‌هایی که هرکدامشان از تهدید سلامت شهروندان حکایت دارند.

قیمت سلامتی

مرور شبکه‌های اجتماعی نشان می‌دهد که گرانی و کمبود دارو به یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌های بیماران و خانواده‌های آنها تبدیل شده است. کاربران در شبکه‌های اجتماعی هرکدام از زاویه‌ای، از دشواری دسترسی به دارو و افزایش هزینه‌های درمان روایت می‌کنند.

یکی از کاربران ایکس‌تویتر (سابق) در پستی نوشت: «چهار سال است تحت نظر روانپزشک، داروهای ضدافسردگی و کنترل خشم مصرف می‌کنم اما این روزها داروهای ماندن ترانکوپین، دیاکین و فلوکستین به‌سختی در داروخانه‌ها پیدا می‌شود. چند هفته است نتوانسته‌ام داروهایم را تهیه کنم و حالم روزبه‌روز بدتر می‌شود.»

کاربر دیگری نیز با انتشار تصویر فیش خرید داروهای خود نوشت: «یک بسته قرص و یک بسته لیدوکائین را ۴۶۱ هزار تومان خریدم. این روزها که حتی هزارتومان هم برایمان هزار تومان است، همین مبلغ فشار سنگینی به خانواده وارد می‌کند.»

گلابه‌ها به همین جا ختم نمی‌شود. فردی در صفحه اینستاگرام خود نوشته است: «کارمند و ماهانه ۲۰ میلیون تومان حقوق می‌گیرم. نیمی از درآمد صرف اجاره‌خانه می‌شود و بخش دیگر هزینه درمان مادرم است که به‌نوعی سرطان خون مبتلاست. پزشکان تاکید کرده‌اند داروی تولید داخل اثربخشی چندانی ندارد و باید داروی خارجی تهیه کنم.»

اگر در داروخانه پیدا شود با قیمت بسیار بالایی عرضه می‌شود و اگر هم موجود نباشد، باید آن را از بازار آزاد با هزینه‌ای به‌مراتب بیشتر تهیه کنیم. مگر درآمد من چقدر است که توان پرداخت چنین هزینه‌هایی را داشته باشم؟»

کاربر دیگری نیز گفته است: ماهانه حدود ۱۴۰ میلیون تومان برای داروهای پدرش هزینه می‌کند. او نوشته است: «پدرم باید از آنتی‌بیوتیک خارجی استفاده کند. هر قلم آن حدود ۱۴ میلیون تومان قیمت دارد و توان خرید همه داروهای موردنیاز را نداریم. در این شرایط ادامه درمان برای ما به‌شدت دشوار شده است.»

«جهان‌صنعت» برای بررسی وضعیت بازار دارو و پیگیری مطالبات مطرح‌شده، با رییس کمیسیون دارو و مجلس و رییس هیات‌مدیره اتحادیه واردکنندگان دارو به گفت‌وگو نشست است.

کمبود دارو پیش از جنگ هم وجود داشت

همايون سامه‌بیج نجف‌آبادی، رییس کمیته دارو و عضو کمیسیون بهداشت مجلس در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» درباره بحران دارویی کشور اظهار کرد: جنگ نقش قابل توجهی در افزایش قیمت دارو داشته است اما کمبود دارو موضوعی نیست که صرفاً به جنگ اخیر مربوط باشد. پیش از جنگ نیز کشور با کمبود برخی اقلام دارویی مواجه بود و این مساله دلایل متعددی داشت. یکی از مهم‌ترین پیامدهای جنگ، افزایش قیمت نفت بود که به‌طور مستقیم بر قیمت فرآورده‌های پتروشیمی اثر گذاشت. در ایران، نفت‌خام با قیمت جهانی در

باز هم برزیل - اسکاتلند و باز هم زلزله‌های تلخ

ورزش سه - بامداد روز پنجشنبه و در حین برگزاری دیدار برزیل و اسکاتلند در جام‌جهانی ۲۰۲۶، زلزله‌ای به‌بزرگی ۷/۵ ریشتر، کاراکاس پایتخت ونزوئلا را لرزاند. این زلزله با پس‌لرزه‌های تاکنون خسارات زیادی بر جای گذاشته و افراد زیادی هم در این بین جان خود را از دست داده‌اند.

۲۶ سال پیش هم در تاریخ ۳۱-خرداد۱۳۶۹، در خلال برگزاری دیدار برزیل و اسکاتلند در جام جهانی ۱۹۹۰، زلزله‌ای مرگبار به‌بزرگی ۷/۴ ریشتر در رودبار و منجیل اتفاق افتاد که باعث از دست رفتن هزاران نفر از هموطنان ما شده بود.

اتفاق مشترک در هر دو این زلزله‌ها نجات یافتن افرادی است که در هنگام وقوع زلزله مشغول دیدن مسابقه فوتبال و اسکاتلند بودند و با هشدار می‌توانستند فرار کنند تا اینچنین فوتبال معنی نجات‌بخشی خود را نمایان کند.

بریز و پشاش قطری‌ها برای تسوین عیب‌ها

تلگراف - فدراسیون فوتبال قطر در جریان جام‌جهانی ۲۰۲۶ هزینه سفر، بلیت مسابقات، اقامت در هتل و حمل‌ونقل حدود هزار نفر از هواداران این کشور را برای حضور در آمریکا و کانادا تقبل کرده است؛ اقدامی که با هدف ایجاد فضای پرشور در ورزشگاه‌ها و حمایت از تیم ملی قطر انجام شده است.

براساس این گزارش، بسیاری از افرادی که در برنامه موسوم به «هیات هواداران قطر» حضور داشته‌اند، بلیت رایگان مسابقات و امکانات کامل سفر دریافت کرده‌اند. تلگراف همچنین مدعی شده برخی از این افراد ارتباط مستقیمی با قطر نداشته و حتی تعدادی از آنها پیش از این هرگز تجربه حضور در یک مسابقه فوتبال را نداشته‌اند.

فدراسیون فوتبال قطر بیشتر با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرده بود هزینه بلیت هوایمما، اقامت در هتل و حمل‌ونقل محلی حدود هزارنفر از هواداران را پرداخت می‌کند تا فضای مناسبی برای حمایت از تیم ملی این کشور در جام‌جهانی ایجاد شود. طبق این بیانیه، هدف از اجرای این برنامه کمک به ایجاد جو پرشور در ورزشگاه‌ها و حمایت از بازیکنان در رقابت‌های جهانی بوده است.

جادوگر غنایی:

هری کین را من طلسم کرده بودم!

دیلی اسپریت - نانا کواکوا بونسام، جادوگر مشهور غنایی که پیش از دیدار تیم‌های ملی غنا و انگلیس در جام‌جهانی ۲۰۲۶ مدعی شده بود هری کین را طلسم خواهد کرد، پس از پایان بازی مدعی شد ماموریتش با موفقیت انجام شده است.

هری کین در دیدار مقابل غنا شب کم‌فروغی را پشت سر گذاشت و نتوانست نقش تعیین‌کننده‌ای در خط حمله سه‌شیرها ایفا کند. در نهایت نیز این مسابقه با تساوی بدون گل به پایان رسید.

پس از سوت پایان بازی، بونسام اعلام کرد که اکنون طلسم خود را برداشته و اجازه خواهد داد مهاجم انگلیس در مسابقات آینده گلزنی کند. او گفت: «من قدرتمندترین فرد معنوی جهان هستم. حالا هری کین را آزاد می‌کنم تا بتواند در بازی بعدی انگلیس گل بزند.»

این جادوگر غنایی پیش از دیدار انگلیس و غنا گفته بود قصد ندارد به کین آسیب برساند اما می‌خواهد به‌اندازه‌ای روی او تاثیر بگذارد که مقابل غنا نتواند عملکرد موثری داشته باشد. بونسام سال‌ها پیش نیز با ادعایی مشابه درباره کریستیانو رونالدو خبرساز شده و گفته بود مصدومیت ستاره پرتغالی پیش از جام‌جهانی ۲۰۱۴ نتیجه اقدامات معنوی او بوده است؛ ادعایی که هرگز اثبات نشد اما همچنان یکی از معروف‌ترین داستان‌های عجیب فوتبال جهان محسوب می‌شود. حالا و پس از توقف انگلیس برابر غنا، این جادوگر بار دیگر تلاش کرده نتیجه مسابقه را به قدرتهای خود نسبت دهد؛ ادعایی که با واکنش‌های طنزآمیز و تردیدآمیز زیادی در فضای مجازی همراه شده است.

سکوها منفجر شد!

ورزش سه - جام‌جهانی ۲۰۲۶ رکورد بیشترین حضور تماشاگر در تاریخ جام‌جهانی را شکست. جام‌جهانی ۲۰۲۶ همچنان به ثبت رکوردهای تاریخی ادامه می‌دهد. این رقابت‌ها پس از پایان دیدارهای آلمان مقابل اکوادور و ساحل عاج برابر کوراسائو در هفته سوم مرحله گروهی، رسماً رکورد بیشترین حضور تماشاگر در تاریخ جام‌جهانی را شکست. فیفا اعلام کرد که مجموع تماشاگران حاضر در ورزشگاه‌های آمریکا، کانادا و مکزیک پس از برگزاری دو مسابقه نخست روز پنجشنبه، به ۳ میلیون و ۶۰۵ هزار و ۵۷۱ نفر رسیده است. به این ترتیب جام‌جهانی ۲۰۲۶ با عبور از رکورد قبلی، به پربیننده‌ترین دوره تاریخ جام‌جهانی از نظر حضور تماشاگران تبدیل شد. این دستاورد بازتاب استقبال بی‌سابقه هواداران از مسابقات از همان روزهای آغازین است که برگزاری جام‌جهانی برای نخستین‌بار در سه کشور و همچنین افزایش تعداد تیم‌های شرکت‌کننده به ۴۸ تیم، نقش مهمی در آن داشته است. در دوره جاری ورزشگاه‌های مختلف با استقبال چشمگیر تماشاگران روبرو شده‌اند و در بسیاری از مسابقات سکوها کاملاً پر شده است. فضای پرشور و جشن‌گونه حاکم بر ورزشگاه‌ها نیز نشان‌دهنده محبوبیت روزافزون جام‌جهانی در سراسر جهان است. انتظار می‌رود با ادامه مسابقات مرحله گروهی و سپس آغاز دیدارهای حذفی، این رکورد تاریخی همچنان افزایش یابد و جام‌جهانی ۲۰۲۶ در پایان مسابقات، با اختلاف قابل توجهی نسبت به رکورد قبلی، عنوان پربیننده‌ترین دوره تاریخ جام‌جهانی را به‌نام خود ثبت کند.

جهان صنعت را در فضای مجازی دنبال کنید

jsnews

jsnewsir

jsnewsir

jsnewsir_

jsnewsir_

